

Ἡ ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ

Συνιστάμενον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν παιδικὸν περιοδικὸν σύγγραμμα, ἀληθεῖς παρασχόν ἐπὶ τὴν χάραν ἡμῶν ὑπηρεσίας, καὶ ὑπὸ τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου Κωνσταντινουπόλεως ὡς ἀνάγνωσμα ἄριστον καὶ χρησιμώτατον εἰς τοὺς παῖδας.

ΣΥΝΔΡΟΝΗ ΠΡΟΠΑΡΗΓΥΤΑ

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησίᾳ δραχμῆς 80. Ἐξέμνητος
δραχμ. 45. Τρίμηνος δραχμ. 25.

ἘΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Αἰγύπτου γροσσία διατημ. 50.—
Ἀμερικῆς δολλάρια 4.— Ἀγγλίας καὶ Ἑλλαν. ἔν. γένει
τῶν ἄλλων Κρατῶν σελίνια 10.

Ἐξέμνητοι καὶ Τρίμηνοι ἀναλόγως.

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ

ΙΔΡΥΘΗ ΤΩ 1879

ΙΔΡΥΤΗΣ—ΕΚΔΟΤΗΣ ΚΑΙ ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ

ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΕΚΔΙΔΑΧΗΣ

Ἀρχίζει τὴν Ἰνν Δεκεμβρίου, ἀλλ' αἱ συν-
δρομαὶ ἀρχίζουν τὴν Ἰνν οἰουδιώτικῃ μηνός.

ΓΡΑΦΕΙΟΝ ΕΝ ΑΘΗΝΑΙΣ

Ὁδὸς Ἐδριπίδου ἀριθ. 38, παρὰ τὸ Βαρβάκειον.

Περίοδος Β'.—Τόμος 34ος

Ἐν Ἀθήναις, 5 Φεβρουαρίου 1927

Ἔτος 49ον.—Ἀριθ. 10

ΣΕΒΑΣΤΑΣ ΛΑΓΚΕΡΛΕΦ (Βραβείον Νορβίλ)

ΤΟ ΘΑΥΜΑΣΤΟ ΤΑΞΙΔΙ

—Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενον—

Ἐκεῖ ὅμως πῶς τράμαξε τὸ περι-
σσότερο ὁ χήνος, ἦταν ὅταν ἐκοίταξε
τὰ πόδια του καὶ εἶδε ὅτι ἦσαν πολ-
λὰ μεγάλα καὶ τὸ δέρμα τους ἦταν
σχοιμένο καὶ γδαρμένο. Ἄρκει νὰ ἔ-
βλεπε κανεὶς αὐτὰ τὰ πόδια, γιὰ νὰ
καταλάβῃ ἀμέσως ὅτι οἱ ἀγρι-
όχηνες δὲν πρόσεχαν ποτὲ ποῦ
θὰ κατοῦσαν καὶ δὲν ἐδραίναν
ἀπὸ τὸν δρόμο τους.

Μόλις πρόφτασε νὰ ψιθυρί-
σῃ ὁ χήνος στὸν μικρό :

— Μὴ χάνῃς τὸ κουράγιο
σου καὶ μίλησέ τους μὲ ἄλο-
γου τὸ θάρρος. Πρόσεξε ὅμως
μὴν τοὺς πῆς πὺς εἶσαι ἀν-
θρώπος!

Ἐκεῖνῃ τῇ στιγμή οἱ ἀγρι-
όχηνες ἐφθασαν κοντὰ του.

Σταθῆκανε μπροστὰ στὸν χή-
νο καὶ στὸ σὺντρόφῳ του καὶ
ἀνεβοκατέβασαν τὸ λαιμὸ τους
κάμποσες φορές. Ὁ χήνος ἔ-
κανε τὸ ἴδιον, καλὸ περισσότε-
ρες ὅμως φορές αὐτὸς.

Σὰν τελείωσαν οἱ χαιρετι-
σμοί, εἶπε ἡ Ἄκκα :

— Θὰ θέλαμε πολὺ νὰ μά-
θουμε, ποιοὶ εἶστε ;

— Ἐγὼ δὲν ἔχω νὰ σὰς πῶ
πολλὰ γιὰ τὸν ἑαυτὸ μου, εἶ-
πε ὁ χήνος. Γεννήθηκα τὸν πε-
ρασμένο χρόνον στὸ χωριὸ Σκα-
νὸρ. Ἐπειτα μὲ πούλησαν
στὸν Χόλγκερ Νίλσον(*) στὸ Βεστέμ-
μηνχεγκ καὶ ἴσαμε σήμερον ἔμενα στὸ
οπίτι του.

— Φαίνεται ὅτι ἡ οἰκογένειά σου
δὲν θάτανε καὶ τόσο ὀνομαστή, μὴ
καὶ δὲν μὰς τὴν ἀναφέρεις διόλου, εἰ-

(*) Ὁ μικρὸς Νίλς λέγεται Χόλγκερσον
δηλαδὴ γιὸς τοῦ Χόλγκερ ὁ πατέρας του
καὶ λέγεται Χόλγκερ Νίλσον, δηλαδὴ γιὸς
τοῦ Νίλς. Ἔτσι σχηματίζονται τὰ πατρι-
ωνυμικά στὴ Σουηδία.— Σ. τ. Μ.

πε ἢ χήνα. Πὺς ἔλαβες λοιπὸν τὸ θάρ-
ρος νὰ κολουθήσῃς τὶς ἀγριόχηνες ;

— Ἦθελα νὰ σὰς δεῖξω ὅτι καὶ μιὰ
ἡμερὴ χήνα εἶναι ἱκανὴ νὰ κἀνῃ κά-
τι, ἀπάντησε ὁ χήνος.

— Ναι, θὰ ἦταν καλὸ ἂν μπορού-
σες νὰ μὰς δεῖξῃς ἓνα τέτοιο πράγμα,
εἶπε ἡ χήνα. Εἶδαν πὺς πετᾶς, ἀλλὰ
ἴσως σὲ ἄλλα πράγματα νὰ εἶσαι πιὸ
ἱκανός. Εἶσαι δυνατός στὸ κολύμπι ;

Ἡ Ἄλεπού ποῦ θέλει νὰ φᾶ τις χήνας.

— Ὁ, ὄχι ! δὲν καυχίεμαι γιὰ ἓνα
τέτοιο πράγμα, εἶπε ὁ χήνος.

Ἐνόμιζε ὅτι ἡ χήνα ἦταν κιόλας
ἀποφασισμένη νὰ τὸν σταῖλῃ πίσω
οπίτι του καὶ γι' αὐτὸ δὲν τὸν πολυέ-
νοιαζε τί θάπαντοῦσα.

— Δὲν ἔχω κολυμπήσει ὡς τώρα
παρὰ μοναχὰ σὲ μικροὺς βάλτους καὶ
σὲ στέρνες, ἐξακολούθησε.

— Τότε χωρὶς ἄλλο θὰ εἶσαι ἐπι-
τῆδειος στὸ πῆδημα.

— Ποτέ μου ὡς τώρα δὲν ἔχω ἰδεῖ
ἡμέρες χήνες νὰ πηδοῦν, εἶπε ὁ χήνος.

Ἔτανε τώρα πια ἐντελὸς βέβαιος
ὅτι ἡ γριὰ χήνα δὲν θὰ τὸν ἐπαίρνε
μαζὶ της μὲ κανένα τρόπο. Γι' αὐτὸ
ἐνοιώσε μεγάλη ἐκπλήξη ὅταν τὴν
ἄκουσε νὰ λέῃ :

— Μὰς ἀπαντᾶς σὲ δασὶ σὲ ρωτᾶμε
μὲ μεγάλο θάρρος καὶ εὐλικρινεία, καὶ
ἐποῖος ἔχει θάρρος, εἶναι καλὸς συν-
ταξειδιώτης, ἔστω κι' ἂν στὴν
ἀρχὴ εἶναι κάπως ἀμάθητος.
Θὰ ἤθελες νὰ ἔμενες μαζὶ μας
ἀκόμη λίγες μέρες, γιὰ νὰ μπο-
ρέσουμε νὰ ἰδοῦμε τί εἶσαι ἄ-
ξιος νὰ κἀνῃς ;

— Θὰ μοῦ ἔκανε μεγάλη εὐ-
χαρίστηση, ἀπάντησε ὁ χήνος
ἐνθουσιασμένος.

Ἡ γριὰ χήνα τάντωσε τὸ
λαιμὸ της καὶ εἶπε :

— Καλὲ, ποῖος εἶναι αὐτὸς
ποῦ βρισκέται κοντὰ σου ; Δὲν
ἔχω ἰδεῖ κανένα σὺν κι' αὐτὸν
ἴσαμε τώρα.

— Εἶναι ὁ συνταξειδιώτης
μου, εἶπε ὁ χήνος. Σ' ὀλη του
τῇ ζωῇ ἦσαν χηνοδοσκός κι'
ἴσως νὰ μὰς φανῇ χρήσιμος
στὸ ταξίδι.

— Ναι, γιὰ μιὰ ἡμερὴ χήνα
ἴσως χρειάζεται ἓνας σὺν κι'
αὐτὸν, εἶπε ἡ ἀγριόχηννα. Καὶ
πὺς τὸν λένε ;

— Ἐχει διάφορα ὀνόματα,
εἶπε ὁ χήνος μὲ δισταγμὸ.

Δὲν ἤξερε κι' ὁ ἴδιος πὺς νὰ
τὰ βγάλῃ πέρα, γιὰτὶ δὲν ἤ-
θελε νὰ μαρτυρήσῃ ὅτι ὁ μικρὸς εἶχε
ἀνθρώπινο ὄνομα.

— Ἄχ, ναι, τὸν λένε Κοντορεδι-
θαύλη, εἶπε ξαφνικά.

— Εἶναι ἀπὸ τὴ γενιὰ τῶν νάνων ;
εἶπε ἡ χήνα.

— Καὶ τί ἄρα κοιμόσαστε ἔσεῖς οἱ
ἀγριόχηνες ; ρώτησε ὁ χήνος γυρεῶν-
τας νάλλᾳ τὴν κουβέντα. Αὐτὴ τὴν
ἄρα νοιώθω ἐγὼ τὰ μάτια μου νὰ
κλείνουν μοναχὰ τοὺς.

Ήτανε ολόφανερα ότι η αγριόχρηνα που μιλούσε με το χήνο, ήταν πολύ γριά. Όλο το σώμα της ήταν σταχτερό χωρίς καμιά σκουρότερη κηλίδα. Είχε καφάλι πιδ μεγάλο από τις άλλες χήνες και πόδια επίσης μεγαλύτερα. Τα φτερά της ήταν άγρια και σκληρά, οι πλάτες της ήτανε κοκαλιάρικες και ο λαιμός της πολύ αδύνατος. Όλα αυτά τα είχε από τα γεράματα. Μόνο τα μάτια της δεν πείραζε η ηλικία. Έλαμπαν ζωηρότερα και φωτεινότερα από τα μάτια κάθε άλλης χήνας.

Η γριά χήνα επλησίασε με επισημότητα το χήνο.

— Άκουσε, ήμερε χήνε, του είπε. Μάθε ότι εγώ είμαι η Άκκα από το Καίμπενκίτς κι' ότι η χήνα που βρίσκεται στα δεξιά μου, είναι ο Ίγκιζ από το Βασσιγιόουρε. Έκεινη που βρίσκεται άριστερά είναι η Κίκιζ από το Νουόλγια. Μάθε ακόμη ότι η δεύτερη δεξιά είναι ο Κόλμε από το Σαργετιάκο κι' η δεύτερη άριστερά είναι η Νέλγια από το Σβαπαδάρα, και ότι δίπλα τους βρίσκονται ο Βίτζι από το Όδικσφαίλλο και η Κούζι από το Σιτάγγαλι. Και μάθε ακόμη ότι οι έξη χήνες που έρχονται από πίσω τους, τρεις δεξιά και τρεις άριστερά, είναι επίσης χήνες απ' τις πρώτες οικογένειες. Δοιπόν να μη νομίσης ότι είμαστε αλατιάρικες που πάνουν φίλα μ' όποιον βρίσκεται στο δρόμο τους, και μήν πιστέψης πως θα βάλουμε να κοιμηθώ κοντά μας έναν που δεν ξέρουμε από που βαστά η σκούφια του.

Άμα τελείωσε η Άκκα αυτά τα λόγια, προχώρησε ο μικρός μπροστά με θάρρος. Είχε ταραχθεί υπερβολικά που ο χήνος, ενώ για τον έαυτο του μίλησε με τέτοιο θάρρος, έδωσε τόσο άδριστες απαντήσεις όταν επρόκειτο γι' αυτόν.

— Δεν θέλω να σάς κρύψω τ' όνομά μου, είπε, Με λένε Νίλς Χόλγκερσον. Είμαι γιός ενός κολλίγου κι' ίσως με σήμερα ήμουν άνθρωπος. Σήμερα όμως το πρωί...

Δεν μπόρεσε να εξακολουθήσει, γιατί κανείς πιά δεν τον άκουγε. Δεν είχε πει ακόμη ότι ήταν άνθρωπος, κι' η Άκκα πήγε πίσω τρία βήματα κι' οι άλλες χήνες ακόμη παραπέρα. Κι' έδωλες τεντώναν τους λαιμούς τους και σφύριζαν θυμωμένες.

— Από την πρώτη στιγμή μου μπήκαν ύποψιες, όταν σε πρωτοείδα εδώ στην άμμουδιά, είπε η Άκκα. Και τώρα φύγε όσο το δυνατόν πιδ γρήγορα, γιατί ποτέ δεν θα δεχθώμε άνθρωπο κοντά μας.

— Καλέ, πως είναι δυνατό, δοκίμασε να πη ο χήνος, έσεις οι αγριόχρηνες να φοβόσαστε αυτό το τόσο δα το πλασματάκι; Αύριο βέβαια θα γυ-

ρίσει αμέσως σπίτι του, αλλά τώρα τη νύχτα θα τον άφήσετε να κοιμηθώ κοντά σας. Κανένας από μās δεν θα μπορούσε να πάρη επάνω του την ευθύνη να παρατήρη έναν τόσο μικρό άνθρωπο μόνο στο δάσος, μέσα στις άλεπούδες.

Η αγριόχρηνα πλησίασε λιγάκι, αλλά φαινόταν ότι με μεγάλη δυσκολία κατανικούσε την τρομάρα που αισθανόταν.

— Μου έχουν πει πως πρέπει να φοδομαι όλα τα πλάσματα που λέγονται άνθρωποι, είπε, είτε μεγάλα είναι, είτε μικρά. Αλλά άφοβ' εδώ μās βεβαιώνεις ότι αυτός εδώ δεν θα μās κάνει τίποτε, τότε ως μείνη εδώ τη νύχτα. Φοδομαι όμως ότι το κατάλυμά μας δεν θα σ' άρεισει ούτε έσένα ούτε του συντρόφου σου, γιατί έμεις πηγαίνουμε στον πάγο και κοιμούμαστε όλες πάνω εκεί.

Η χήνα είχε την ιδέα πως ο χήνος θα έδισταζε να κοιμηθώ σ' ένα τέτοιο στρώμα. Έκεινος όμως δεν έδειξε τίποτε.

— Κάνετε πολύ φρόνιμα, είπε, και ξέρετε να διαλέγετε σίγουρα μέρη για να κοιμηθώτε.

— Μας βεβαιώεις όμως ότι ο σύντροφός σου θα γυρίσει αύριο στο σπίτι του;

— Τότε πρέπει κι' εγώ να σάς αφήσω, είπε ο χήνος, γιατί του υποσχέθηκα ότι δεν θα τον αφήσω.

— Μπορείς να πς έπου σου άρεισει, απάντησε η Άκκα.

Και λέγοντας αυτά, άπλωσε τα φτερά της και πέταξε στην παγωμένη λίμνη, κι' έδλες οι άλλες χήνες πέταξαν αμέσως από πίσω της.

Ο Νίλς ήτανε καταλυπημένος που δεν μπορούσε πια να πάη στη Λαπωνία. Και φοβόταν πολύ να πάη να κοιμηθώ πάνω στον πάγο.

— Όσο πάμε και χειρότερα, είπε στον χήνο. Και το πρώτο κακό που θα μās βρη είναι να ξεπαγιάσουμε εκεί πάνω στον πάγο.

Ο χήνος όμως ήτανε καλόχερος.

— Δεν έχουμε κανένα φόβο, είπε. Μονάχα μάζεψε γρήγορα-γρήγορα θα ξεηρόχорта και φύγανα μπόρεις να σηκώσης.

Σάν μάζεψε ο μικρός μια ολόκληρη άγκαλιά ξερόχорта, ο χήνος τον έπιασε από τον γιακά, τον σήκωσε ψηλά και πέταξε μαζί του ως τον πάγο, όπου οι αγριόχρηνες, με το κεφάλι κάτω από τη φτερούγα τους, κοιμόνταν κιάλας βαθιά.

— Άπλωσε κάτω τα ξερόχорта, είπε ο χήνος, ώστε να έχω κάτι για να καθήσω επάνω και να μην παγώσω. Βοήθησε με για να σε βοηθήσω κι' εγώ.

Ο μικρός έκανε, κι' του είπε και μόλις τελείωσε, τον έπιασε πάλι ο χήνος

από τον γιακά και τον έχωσε βαθιά κάτω από τη φτερούγα του.

— Έδώ έχεις ζέση και μαλακασία, του είπε, και κράτησε το φτερό του πιδ σφιχτά για να μην πέση ο μικρός.

Ο Νίλς ήταν πειγμένος μέσα στα πούπουλα και δεν μπορούσε ν' άπαντήση. Ένοιωσε όμως ζέση και μαλακασία και, καθώς ήτανε και κουρασμένος, άποκοιμήθηκε αμέσως.

(Ακολουθεί) ΓΕΡΓΙΑ ΤΑΡΣΟΥΑΝ

ΝΕΑ ΦΥΨΗΛΗ

Η άκροαστική δύναμη του σφάλου δεν συγκεντρώνεται τόσο στις ποικίλες του φωνές, όσο στη σιωπή του. Οι καταγνώμενοι να ένοήσουν τη γλώσσα του, πρέπει προπάντων να έρμηνεύσουν την πολυποικίλη σημασία των κινήσεων της ούρας του.

Μερικούς ανθρώπους που άμφιβάλλεις για τα αισθήματά τους, για τη φιλία τους, σούχεται να τους μαθήσης σαν τις μαργαρίτες: «μάγαπ, δέ μάγαπ!»

Οι άπάτριδες κι' οι δημοκράτοι έχουν διαρκώς άποκρίες. Οι πρώτοι φορούν την προσωπείδα του κοσμοπολίτη, οι δεύτεροι του ιδεολόγου.

Δ. Γ. Κ.

ΤΟ ΠΑΤΡΙΚΟ ΣΠΙΤΙ

Φθινοπωρινό ηλιόλουστο άπομεσήμερο. Κατάκορφα στη ράχη άγναντεώ το χωριό. Το μισό είναι πλέον βυθισμένο στη σκιά του βράχου. Τα φύλλα των δένδρων πήραν διάφορα χρώματα πριν πέσουν. Έλειψε το μονότονο πράσινο που είχαν το καλοκαίρι. Της λεύκας έγιναν κίτρινα, του πλατάνου και της κληματαριάς χαλκοπράσινα. Οι καπνοί από τα σπίτια ανέβαιναν ολόγεια στον ούρανό σαν τη θυσία του Άβελ. Άπόλυτη ήσυχία στη ράχη άπάνω. Άκούγονταν μόνο άραιές και άτονες οι φωνές των πετεινών του χωριού, το γλυκό κλάδημα του κατσουλιέρη και μακρού, στα έλατα μέσα, τα πιδ ήχηρά κουδούνια της στάνης. Παλήνη στη φύση, γαλήνη και στην ψυχή. Πάθη, φιλοδοξίες, μιση και φόβοι, όλα όλα φουρτουιάζουν την ψυχή, ήσυχάζουν στη φύση. Το καλύτερο γιατρικό της ανθρωπότητας, αλλά και το πιδ άγνωστο. Μάθετέ το, αγαπητά μου παιδιά, να το χρησιμοποιήτε όσο μπορείτε περισσότερο. Έξω, έξω στη φύση! Τά χωράφια, τα έλατα, τα πεύκα, οι βρουόλες, τα ρέματα με τα πλατάνια, οι ραχούλες και οι κορφές των βουνών αξίζουν περισσότερο από τα παλάτια.

Έρευνώ ένα-ένα τα σπιτάκια του χωριού. Καθένα έχει την ιστορία του, τον πόνο του, της χαρής του. Η προσοχή μου όμως σταματά στο πιδ μεγάλο με το πλατύ λιακωτό. Θα ήταν ή θα είναι το πιδ πλούσιου στο χωριό, και έπι-

βάλλεται με το άνόστημά του σ' άλλα, όπως θα επιβαλλόταν και ο νοικοκύρης του στος χωριανούς. Ο ήσκιος του βράχου τώχει σκεπάσει πλέον. Καρφώνω το βλέμμα μου στο λιακωτό. Έκει η κυρούλα, η μάννα, η κόρη, κάθε μια με τη σειρά της, θα έστηναν τον άργαλειό τους και θακούγδταν μακρὰ το ξυλόχτενο να χτυπά ρυθμικά.

Έκει έπαιζε ο παππούς, ο πατέρας, εκεί παίζει τώρα και το έγγονάκι με το γατί και το άρτιγέννητο κατσικάκι. Έκει ο παππούς άκίνητος, ώρες ολόκληρες, προσηλιάζεται το χεϊμώνα και με το μαντήλι στο χέρι καθάρζει τα τσιμπλιασμένα μάτια του. Η περισσότερη ζωή του σπιτιού έχει στο λιακωτό τρέχει ήμερα και μαλακά.

Από το τζάκι καταλαβαίνω που είναι το χεϊμωνιάτικο. Από το άνοιχτό παράθυρό του μου φαίνεται πως βλέπω μέσα. Όταν το χιόνι έχη σκεπάσει έξω δλη τη φύση, όταν ο βοριάς απρώχνη έδωσε τους ανθρώπους στα άπείγια, ο παππούς κάθεται στην πρώτη θέση στο παραγώνι και ζεσταίνει τα παγωμένα μέλη του από το κρύο και τα χρόνια. Έκει δίπλα στο παραγώνι έγεννήθηκε ο παππούς, εκεί έμεγάλωσε, εκεί έχάρηκε, εκεί έκλαψε κι' εκεί θα πεθάνη. Δίπλα του τα έγγονία του άπλώνουν τα γυμνά πόδια τους και τα χέρια τους κι' άπολαμβάνουν τη γλυκειά θαλωπή της φωτιάς και μισοκλείουν τα μάτια τους από ήδονή. Ο καλός πατέρας έχει φέρι άφθονα ξύλα από το λόγγο.

Στο κάτω πάτωμα με τα μικρά κλειστά παράθυρα, θα είναι η άποθήκη. Έκει στη σκοτεινή κι' άραχνιασμένη άποθήκη είναι όλα τα αγαθά. Έκει η μάννα έχει κρύψει το πετιμέζι, εκεί είναι κρεμασμένα τα κυδώνια και τα ρώιδα, εκεί είναι κρυμμένα κάπου τα καρύδια και οι σταφίδες. Έκει είναι όμως και ο Άράνης, που διηγήθηκε ο παππούς. Φτάνουν έως την πόρτα τα παιδιά, όσιμίζουν τις λιχουδιές που έχει η άποθήκη, αλλά το πυκνό σκοτάδι, η ήσυχία και το μυστήριο που περικλείει, τα διώχνουν, τα άπωθούν λυπημένα και θυμωμένα με την ιδιοτροπία της μάννας να θάφτη τα αγαθά στο σκοτάδι.

Έκει στην άποθήκη είναι φυλακισμένα και τα παμπάλαια βαρέλια με το κρασί. Αυτό το κρασί, βγαλμένο από τα σπλάγγνα τους, πόσες φορές έχωσε σε γάμους και βαφτίσια την ευθυμία στος ανθρώπους! Αυτό το κρασί έκανε τον παππού να χορέψη στο γάμο της κόρης του. Αυτό το κρασί έκανε τον παππού να ειπή το κλέφτικο τραγούδι προχτές στα βαφτίσια του έγγονού του.

Και πάρα πέρα στέκονται τα άμπάρια γεμάτα σιτάρι. Ο Ίδρωτας του

πατέρα τα γεμίζει και η γωνάια άρεξη των παιδιών λίγο-λίγο τα άδειάζει. Άποθήκη τρισκότεινη κι' άραχνιασμένη, έδω κρύβεις μέσα σου τη ζωή, τη δύναμη, τη γλώκα, την ευθυμία!

Αυτό είναι το χωριάτικο σπίτι, το πατρικό σπίτι, που ο χωριάτης που έπλούτες στην Άμερική, το θυμάται κι' αναστενάζει. Και σε μια στιγμή νοσταλγίας άφινει τον πολιτισμό, την ευμάρεια, περνάει: ώκεανό, ανεβαίνει σου!

κισάβραχα, για να καθήση στο λιακωτό, να πυρωθώ στην πατρική γωνιά. Είναι το πατρικό σπίτι, που ο χωριάτης που έγινε σοφός, άφινει κάποτε-κάποτε τα βιβλία του και ανεβαίνει κατσάβραχα, για να μη άφοβα τώρα πλέον στη σκοτεινή άποθήκη, να ξεκρεμάση κυδώνια, να πιάση κρασί.

Άγαπημένο πατρικό σπίτι! πρώτα βγαίνει η ψυχή κι' έπειτα η άνάμνησή σου!

Π. Α. ΠΑΝΑΓΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΜΠΕΜΠΗΣ ΑΡΧΙΛΗΣΤΑΡΧΟΣ

[ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ]

I.

Σ' εκείνο τον δρόμο που είχαν μπει, απάντησαν μια γειτονοπούλα τους, τη μικρή Φεβρονία, που η μάννα της την είχε στείλει στο μακαλή ναγοράση πετρέλαιο και πίτουρα για τις κόττες. Ήταν ξεσοκούφατη, με τα καθημερινά της, και κρατούσε μια μποτίλια κι' ένα πεντόδραχομο.

— Ε! που πάτε; φώναξε με γέλια άμα είδε τα δυο παιδιά με το γάιδαρο.

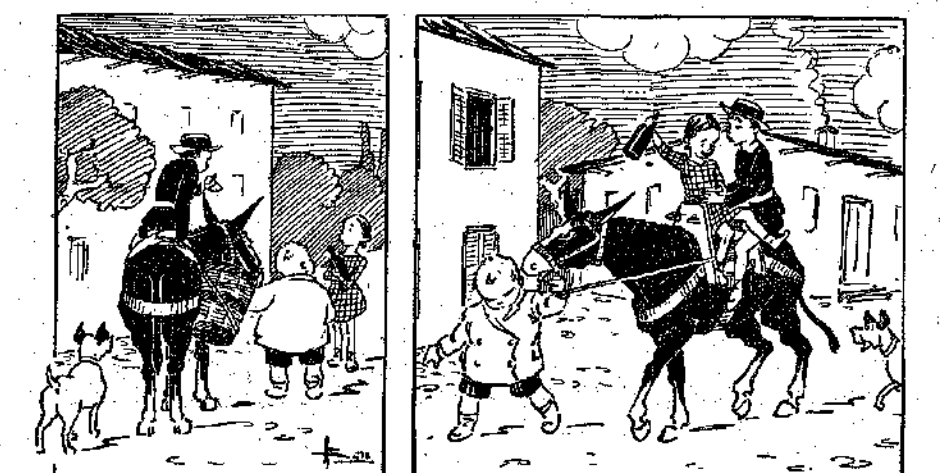
— Παίζουμε το ίππικό! της άποκρίθηκε ο Φούσκας.

— Νάνέβω κι' εγώ στα καπούλια, να μου κάνετε ένα γυράκι; έπρότεινε η Φεβρονία που της άρεσαν πολύ τάγοριστικά παιχνίδια.

«Να κι' η ψυχοκόρη μου!» σκέφτηκε ο άρχιλήσταρχος. Και της άποκρίθηκε:

— Ναι, ναι, ανέβα!.. Και σ' μάλιστα να καθήσης στο σαμάρι. Έγώ κάθουμαι στα καπούλια.

Πήδησε κάτω, ανέβασε τη Φεβρονία στο σαμάρι, σκαρφάλωσε ύστερα κι'

αυτός στα καπούλια και πρόσταξε το Φούσκα να τραβήξη έμπρός.

Σε λίγο βγήκαν κι' από κεινο το δρόμο. Η Φεβρονία η τρελοπούλα διασκεδάει πολύ. Τι όμορφο παιχνίδι και το ίππικό! Γελούσε, χαχάνιζε, κουνιόταν, σήκωνε το χέρι της ψηλά, φώναζε... Ο καπετάν-Μπέμπης την κρατούσε από πίσω για να μην πέση. Μά να πούμε την άλήθεια, σπηριζόταν στη Φεβρονία κι' αυτός, γιατί άμάθητος να καβαλικεύη στα καπούλια, κινδύνευε κάθε στιγμή να γλυστοήση.

Ο Φούσκας, πειός πάντα μπροστά, τραβούσε το Βουκεφάλια απ' το καπίστρο και κάθε τόσο γύριζε να βλέπη τη Φεβρονία, που τα γέλια της τον έκαναν κι' αυτόν να γελώ. Ο Σπίθας σκιτσούσε ολόγυρα κι' εγαυγίζε.

Οι άραιοι διαβάτες στεκόνταν στο πέρασμα της ευθυμης παρέας και κοιτάζαν.

«Τα καίμενα τα παιδιά, έλεγαν. Βοήκαν ένα γάιδαρο και παίζουν...»

Και που νάξεραν πως αυτό που έβλεπαν ήταν ο τρομερός άρχιλήσταρχος Μπέμπης Καραμανίκας (άριθ. τηλεφώνου 15,23), με το Βουκεφάλια του, την ψυχοκόρη του τη Φεβρονία και τη συμμορία του το Φούσκα!.. Πώ, πώ!..

(Ακολουθεί)

Η ΚΥΡΑ-ΜΑΡΘΑ

ΜΟΚΟΚΟ

[Μυθιστόρημα υπό JULES CHANCEL]

— Συνέχεια από το προηγούμενο —

Ο Μοκοκό ακολουθούσε, κουβεντιάζοντας στο δρόμο με τη φίλη του από μέσα από το καλάθι. Της έλεγε το θαυμασμό του για την όραία πόλη των λευκών, το μεγάλο λιμάνι, τα ξεκίσια βαπόρια.

Η «Αφρική» είχε πλευρίσει και τα φουγάρα της κάπνιζαν από τώρα.

Απειροί μαύροι και κούτες δούλευαν για το φόρτωμα. Ο Μοκοκό και ο Μοριμπά έμειναν για μία στιγμή μ' ανοιχτό το στόμα, κοιτάζοντας το θέαμα αυτό που πρώτη τους φορά το αντίκρισαν.

Δύο βίντσια δούλευαν αδιάκοπα, τριών στην πλώρα και τάλλο στην πρύμνη. Ήπιαιναν τα δέματα, τα σήκωναν ψηλά κι' ύστερα τα κατέβαζαν στ' άμπάρι. Ο Μοκοκό παρατήρησε ότι το ένα βίντσι ανέβαζε κάρβουνο, ενώ το άλλο ανέβειζε άποσκευές.

Ναί, αλλά πώς να τοιμήσουν να κρεμάσουν έτσι το καλάθι, που είχε μέσα την Ίσολέ; Αν κορόταν το σχοινί; Η αν το μηχανήμα την έριχνε με δύναμη μέσα στα σκοτεινά βάθη του πλοίου και χτυπούσε άσχημα; Ο Μοριμπά κοίταζε ερωτηματικά τον μικρό του αφέντη, έτοιμος νανοιξη το καλάθι και ναρίση ελευθερη την Ίσολέ, όταν άκουσθηκε μία φωνή πολύ γνωστή του.

Ήταν ο Πατατούκας. Έρχόταν να επιθεωρήσει το φόρτωμα των άποσκευών.

Δεν χωρούσε διαταγμός. Ο Μοριμπά πλησίασε τον υπάλληλο και του είπε δείχνοντας το καλάθι:

— Προσέχει εκείνο το καλάθι. Φορτώσει σιγά-σιγά, γιατί γίνεται ζημιά.

— Έννοια σου, έκαμε ο υπάλληλος. Θα το φορτώσουμε άπαλά-άπαλά, σά νάχε αυγά.

Κι' εϋθός πέρασε τις άλυσίδες τριγύρω στο καλάθι.

Μήτε ο Μοριμπά, μήτε ο Μοκοκό δεν πρόφτασαν να διαμαρτυρηθούν. Χλωμοί από τη συγκίνηση, είδαν το καλάθι να σηκώνεται ψηλά, νανεβαίνει πάνω από το κεφάλι τους, νανεβαίνει ακόμα, νανεβαίνει πάντα, ύστερα να στριφογυρίζει και να χάνεται μέσα στη σκοτεινή τρύπα!

Η Ίσολέ είχε μπαρκαριστεί! Μά οι δύο φίλοι της έστεκαν μαρμαρωμένοι και κοίταζαν όλοένα την τρύπα, όπου είχε εξαφανιστεί το καλάθι.

— Για να σας πω! φώναζε τότε ο Πατατούκας με τον άερα που έχει έ-

νας άνθρωπος που κρατά στην τσέπη του ένα εκατομμύριο. Μπάζ και σκοπεύετε να μου κάθεστε εκεί σαν κουτάβια ίσαμε αύριο το πρωί να χαζεύετε; Τελειώνετε γρήγορα να φεύγουμε, γιατί έμένα ξεράθηκε η γλώσσα μου και θέλω να δροσιστώ μία σταλιά.

Ο Μοκοκό κι' ο Μοριμπά ύπάκουσαν με λύπη σ' αυτή τη διαταγή. Πώς μπορούσαν να φύγουν από κει, αφού έβλεπαν ένα σωρό δέματα να στοιβάζονται άπάνω από το καλάθι της Ίσολέ; Ήταν κι' οι δύο λυπημένοι κι' άνησυχoi κι' ο Μοριμπά είπε σι' αυτί του μικρού, καθώς γύριζαν:

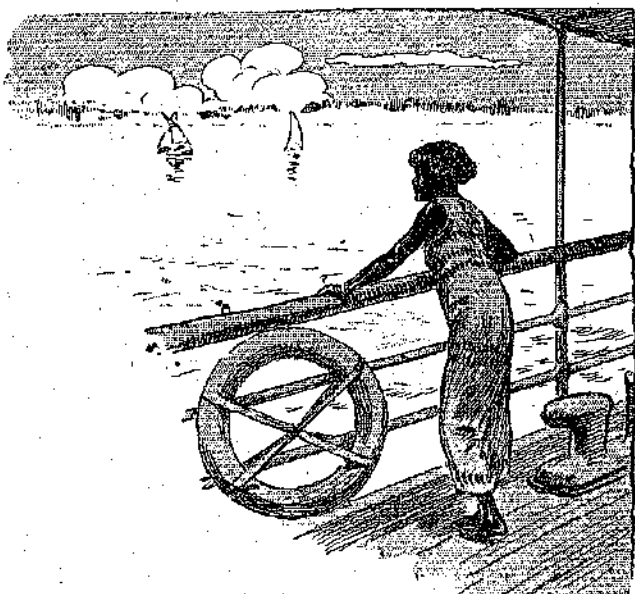
— Μικρή βασιλιά, κάναμε άσχημα ναχούσουμε την Ίσολέ.

— Έτσι λέω κι' εγώ, απάντησε σκεπτικώς ο Μοκοκό.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ 5.
Στο πλοίο

— Πούνα; ο πλοίαρχος; Θέλω να μιλήσω στον πλοίαρχο!

Ήταν ο Πατατούκας που χαλούσε τον κόσμο, φωνάζοντας πάνω στο κατάστρωμα της «Αφρικής». Δεν του άρεσε η καμπίνα που είχε πιάσει μαζί με το μαθητή του κι' ήταν φουρκισμένος, ήταν έξοφρενών!

«Κοίταζε μακριά, βυθισμένος σε συλλογισμούς...» (Σελ. 85, στ. γ')

Ο σοφός καθηγητής είχε φροντίσει να γυρίσει εύπρόσωπος στους συμπατριώτες του. Είχε φέρει βόλτα δια τα μαγαζιά του Δακάρ και τώρα φορούσε καινούργια μαύρη ρεντιγκότα και ψηλό γυαλιστερό καπέλλο. Το καπέλλο αυτό δεν ήταν βέβαια πολύ κατάλληλο για ταξίδι, μά ο Πατατούκας φρόντιζε προπάντων για τη μεγαλοπρέπειά του, γιατί ήθελε να φαίνεται ένα πολύ σπουδαίο όποκειμένο. Κι' αυτό φρόντιζε να το δείχνει κάθε στιγμή. Μάλιστα είχε ανακαλύψει σε κάποιο

πλαταιοπωλείο του Δακάρ ένα παλιό παράσημο με φεύτικα διαμάντια και το κρέμασε εϋθός στο άπομέσα πέτο της ρεντιγκότας του.

Όταν τον ρώτησε ο Μοκοκό τί ήταν εκείνο το στολίδι, απάντησε:

— Είναι το παράσημο του Κροκοδείλου των Άκουτονάρ... Μου το έδωσε ο πατέρας σου.

Ο μικρός πρίγκιπας άπορούσε πώς δεν είχε άκούσει ποτέ να μιλοϋν γι' αυτό το παράσημο. Τότε ο Πατατούκας του είπε ήσυχα-ήσυχα:

— Δε μπορεί να λέγεται κανείς άληθινός βασιλιάς, αν δεν έχει να δώσει παράσημα. Ο πατέρας σου ειν' ένας άγριάνθρωπος και δεν τα ζέρει αυτά τα πράγματα, αλλά εγώ που τα ξέρω, το σκέφθηκα γι' αυτόν. Στο έζηξ, το παράσημο του Κροκοδείλου όπάρχει, άπου το φόρω εγώ και θα το φρέσης και σύ.

Χωρίς να περιμένει την απάντηση του παιδιού, έδγαλε από την τσέπη του ένα δεύτερο παράσημο, σχεδόν όμοιο με το δικό του, και το κρέμασε από το λαιμό του Μοκοκό με μία γαλάζια κορδέλλα.

Το βασιλόπουλο δεν τόληψε να διαμαρτυρηθεί. Συλλογίστηκε ότι ίσως έτσι συνήθιζαν οι λευκοί και συμπεράνε άπομέσα του ότι οι λευκοί είχαν πολύ άστείες συγγήσεις.

Όσο για τον Πατατούκα, έδινε κι' έπατρνε πάνω στο κατάστρωμα του πλοίου. Έτρεχε πάνω-κάτω με σπουδαίο ύφος και φώναζε κάθε τόσο, μέσα στη φασαρία των ναυτών:

— Πούνα; ο πλοίαρχος; Θέλω να μιλήσω στον πλοίαρχο!

Τέλος τον άκουσαν κι' ένας ναύτης, που τουκανε εντύπωση το σπουδαίο ύφος του χοντρού αυτού ανθρώπου με το παράσημο, δέχτηκε να τον οδηγήσει στον πλοίαρχο.

Ο πλοίαρχος, ο καπετάν-Μάριος, ήταν ένας βολικός άνθρωπος, όταν βρισκόταν στις καλές του. Μά όταν είχε τα νύδρα του, βλαστημούσε κι' έβριζε δεξιά κι' άριστερά σάν γνήσιος θαλασσόλυκος, κι' ήταν καλύτερα να μην έχει κανείς να κάμει μαζί του αυτές τις όρες. Κατά βάθος όμως έμεινε πάντα ένας άνθρωπος με καλή ψυχή, γι' αυτό το πλήρωμα τον άγαπούσε και τον έκτιμούσε.

Ο πλοίαρχος καθόταν στο γραφετό του, όταν ο Πατατούκας, μαζί με το Μοκοκό που τον βαστούσε από το χέρι, μπήκαν μέσα. Υπόγραφε τα χαρτιά για την άναχώρηση του πλοίου κι' ή έπίσκεψη αυτή τον ένόχλησε.

— Τι τρέχει; φώναξε. Δε θα μ' άφίσετε ούτε στιγμή ήσυχο, επιτέλους;

— Καπετάνιο, είπε ο ναύτης φοβισμένος από το άγριο αυτό ύφος, ο κύριος απ' εδω ήθελε με κάθε τρόπο να σάς ιδει. Λέει ότι έρχεται από μέρους κάποιου βασιλιά. Γι' αυτό κι' εγώ...

— Είσαι κοθώνι!... Έσεις καλά β-τι ο καπετάν-Μάριος δε θέλει να τον άνησυχόν την ώρα που σαλπάρουμε! Έμπρός, δρόμο, γρήγορα!

Ο ναύτης δεν περιμενε δεύτερη κουβέντα. Έβρυγε, δοξάζοντας το Θεό που τη γλύτωσε τόσο φτηνά, κι' άφισε τον κύριο με το παράσημο να τα βγά-λει πέρα με τον θυμωμένο θαλασσινό. Ο Μοκοκό φοβήθηκε κι' αυτός και θέ-θελε να μνησθεί το ναύτη. Μά ο Πατατούκας ήθελε καλά και σώνει να μιλήσει με τον πλοίαρχο, μόνο και μόνο για να του άνακοινώσει ότι ήταν τιμή του να τον έχει στους επιδάτες του.

— Κύριε... άρχισε να λέει.

— Δεν είμαι κύριος, τον έκοψε άπότομα η δυνατή φωνή του πλοίαρχου, είμαι καπετάνιος!

Και για να το άποδείξει, φρέσε το κασκέτο του, που το είχε άφίσει πάνω στο γραφετό του κι' εξακολούθησε:

— Αν έχετε να μου πείτε τίποτα, κάνετε γρήγορα, γιατί δεν έχω καιρό. Σ' ένα τέταρτο σαλπάρει το βαπόρι!

— Καπετάνιε, είπε έπίσημα ο Πατατούκας, η έπιθυμία μου ήταν να σας παρουσιάσω, εγώ κι' ο μαθητής μου, γιός του βασιλιά των Άκουτονάρ.

Ο Μασσαλιώτης πετάχτηκε άπάνω με θυμό:

— Πώς; Και για να μου ψάλετε αυτά τα κολοκύθια, μου χαλάσατε την ήσυχία μου την ώρα που το πλοίο έτοιμάζεται να φύγει; Και τί σκοτούρα με πήρε έμένα, αν αυτό το άραπάκι είναι βασιλόπουλο; Έχω ιδει εγώ άράπηδες βασιλιάδες στα ταξίδια μου, άλλο τίποτα! Ένας μάλιστα λίγο έλειψε να με φάει, ο καννίβαλος!

Κι' ο καπετάν Μάριος έτοιμάστηκε να βγει. Μά ο Πατατούκας δεν έννοουσε να το χωνέψει αυτό.

— Μά επιτέλους, είπε, είμαι μεγαλίσταυρος του τάγματος του Κροκοδείλου και δεν άνέχομαι να με βάλουν, έμένα και την Α. Υ., τον πρίγκιπα Μοκοκό, σε μία τέση δά καμπινούλα, κοντά στις μηχανές. Όταν ταξιδεύει ένας πρίγκιπς, νομίζω ότι μπορεί να ζητήσει μία τιμητική θέση.

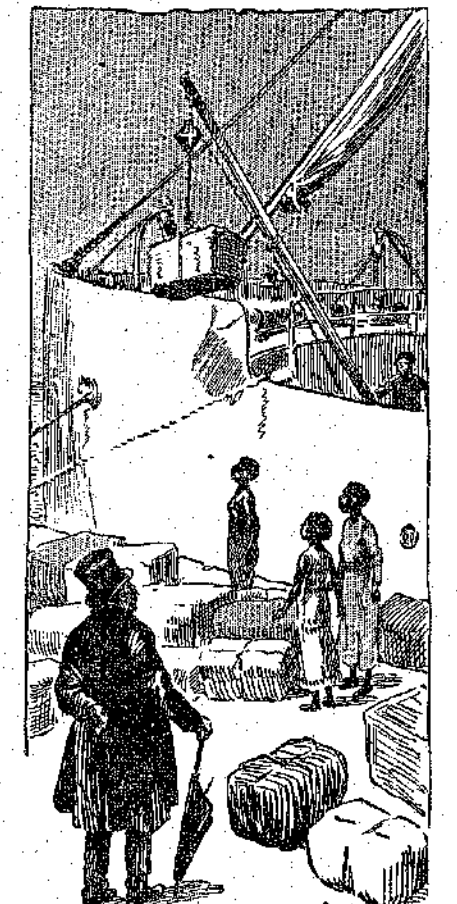
Μά ο καπετάνιος ήταν άγύριστο κεφάλι. Κοίταζε τον καθηγητή από πάνω ίσαμε κάτω και φαίνεται ότι δεν έμεινε ικανοποιημένος, μήτε από το ψηλό καπέλλο του, μήτε από το παράσημό του.

— Αν θέλετε ναλλάξετε καμπίνα, άποκρίθηκε, συνεννοηθήτε με το λογιστή

και πληρώστε τη διαφορά. Αυτά δεν είναι δική μου δουλειά... Τώρα στη μπάντα! Θα σηκώσουμε την άγκυρα! Και μιλώντας όλοένα, ο θερμάιμος θαλασσινός έσπρωξε τον Πατατούκα και το Μοκοκό, σάν να ήταν οι πιο κοινοί θνητοί, κι' έτρεξε στη σκάλα της γέφυρας.

Ο καθηγητής το φουσούσε και δεν κρούνε.

— Έννοια σου και θα τον πάψω, μό-

«Ήταν το καλάθι να σηκώνεται ψηλά.» (Σελ. 84, στ. α')

λις πατήσω το πόδι μου στο Παρίσι! Θα τον μάθω εγώ πόσα άπίδια βάζει ο σάκκος!

Ο καϊμένος ο Μοκοκό άρχιζε να συλλογίζεται τί άσχημα θα περνούσε, αν όλοι οι λευκοί ήταν τόσο κακοί κι' άπότομοι, όσο ο καπετάν Μάριος.

Μά γρήγορα άφισε αυτές τις σκέψεις, γιατί το βαπόρι σάλευε τώρα πιά κι' ο έλικας είχε άρχισει να γυρίζει. Η άγκυρα σηκωνόταν με πάταγο.

Ο Πατατούκας πήγε στο καπνιστήριο να σούσει το θυμό του με μερικά ποτήρια άφέντι, ενώ ο Μοκοκό άνέδηκε βιαστικώς στο κατάστρωμα.

Ξεκινούν! Η λευκή Άφρική, η παραλία με τον λαμπρό ήλιο και τον άφθονο άμμο, η γεμάτη μυστήρια πατρίδα του Μοκοκό, φεύγει κι' άπομακρύ-

νεται μπρός στα έκπληκτα μάτια του.

Τώρα βρίσκονται πιά στο πέλαγος και στο πλοίο βασιλεύει σιγή, ύστερ' από την πολυτάραχη φασαρία του ξεκινήματος. Σχεδόν όλοι οι επιδάτες καθότανι στο κατάστρωμα και κοιτάζουν σιωπηλοί την άκμή που είναι πιά μακριά. Γιατί άλήθεια, πάντα είναι μελαγχολική η στιγμή που άφίνει κανείς τη στεριά και μπαίνει μέσα στο άπέραντο πέλαγος, στο άγνωστο και μυστηριώδες στοιχείο, που θα τον βγά-λει σε άλλες χώρες, σε μακρινούς πολιτισμένους ανθρώπους.

Άλήθεια, τί θάβρισε σε άλλο μέρος της μεγάλης αυτής θάλασσας το μικρό μαύρο βασιλόπουλο; Πόσα θαύματα ακόμη θάβλεπε στη λαμπρή αυτή Γαλλία ο μικρός άγριος, που ήταν ακόμη κατάπληκτος απ' όσα είχε ιδει ίσαμε δω; Κοίταζε, κοίταζε μακριά, άμίλητος και βυθισμένος σε συλλογισμούς.

Θαύμαζε προπάντων τον πλοίαρχο. Έκει ψηλά στη γέφυρά του, έμοιαζε σάν ένας παντοδύναμος θεός, που διεύθυνε αυτό το βαπόρι μόνο με τη φωνή του.

(Άκολουθεί) ΜΙΚ. Α. ΣΤΑΣΙΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

Η ΦΛΑΣΚΑ ΤΟΥ ΠΑΠΑ

Τον παλιό καιρό, ένας παπάς σε χωριό, είχε βάλει σε μία φλάσκα τόσα κουκιά όσα είναι οι έβδομάδες της Μεγάλης Σαρακοστής. Κάθε Κυριακή μετά την Άποκρία, θα πετούσε από ένα. Κι' ήταν πιά η φλάσκα δεν θάχε μέσα άλλο κουκί, θάταν Πάσχα.

Μία μέρα, ύστερ' από τις δύο πρώτες έβδομάδες, η παπαδιά βρήκε κάπου κεινη τη φλάσκα, και άμα είδε πώς είχε μέσα κουκιά, είπε με το νοϋ της:

«Ο καιμένος ο παπάς μου τάχει βέβαια για να ξεστομίζη. Του τελείωσαν όμως! Άς του βάλω κι' άλλα, ναχηη».

Και τούρριξε μέσ' στη φλάσκα μία χούφτα κουκιά.

Έβγαζε ο παπάς, έβγαζε, πετούσε, πετούσε, μά ποϋ νάδειάση η φλάσκα! Κάθε φορά, ο κρότος της του έδειχνε πώς είχε μέσα κουκιά πολλά.

Και περνούσαν οι Κυριακές, περνούσαν οι μήνες, μά ποϋ νάρθη η ποθητή μεγάλη μέρα!

— Μά, παπά μου, τον ρωτούσαν οι χωριανοί, πότε πιά θα γιορτάσουμε Πάσχα; Καλοκαίρφε κι' άπόμα...

Ο παπάς έδγαζε τότε τη φλάσκα του, την κουνούσε και τους έλεγε:

— Έ, παιδιά μου, καταπάς λέει η φλάσκα, οϋτε φέτο Λαμπρή οϋτε τοϋ χρόνου Πάσχα!

Δεν λέει η Ίστορία τί άπόγινε. Μ' από τότε ο λόγος του παπα έμεινε παρομία.

Ο ΑΝΑΜΙΑΣ

Ο ΤΙΜΩΡΗΜΕΝΟΣ

Στὸν ἀδελφό μου Γιάννη

Μητέρα, μὴ μαρμιάσαι τὸ φίλι,
τὸ χᾶδι ποὺ μοῦ δίνεις σὰν πλαγιάσω,
μετὰ τὴν βραδυὴν μου προσευχή!

Ἄν ἤξερες τί πρόσινη χολὴ
σταλάζει στὴν καρδιά μου σὰν πλαγιάσω
καὶ πόση στὴν ψυχὴ μου ταραχή!

Νεράϊδα πᾶς δὲν ἔχεται νὰ κῆ
στασί μου τὸ γλυκὸ ναυούριμά σου
καὶ μὲ τρομάζει τῆς νυκτιᾶς ἡ σιωπή!

Στοιφογευτὸ ἔμπνοος ὡς τὴν ἀγνή
χωρὶς τὸ μητρικὸ ναυούριμά σου
καὶ νιώθω τὴν καρδιά μου νὰ πονῆ!

Θάμαι καλὸς, μητέρα, στὸ βῆμα
μὰ πάλι καμιά μέρα ἀνθμαρτήσω,
ἄχ! σὲ φορῶ, τὸ φίλι μὴ μοῦ στεροῖς!

Εἶναι μεγάλη τιμορὴ νάφαιρῆς
ἀπ' τὴ ψυχὴ μου, τὴ φορὰ ποὺ θάμαρτήσω,
τὸ φῶς τῆς Μητρικῆς σου τῆς Στοργῆς.

ΡΙΤΑ Ν. ΜΠΟΥΜΗ

(Ἐκ' τὸ Ἱταλικὸ τῆς Modesta Bodini)

Ο ΤΖΑΚ

[Μυθιστόρημα ALPHONSE DAUDET,
διασκευασμένο γιὰ τὴν «Διάπλασι» ἀπὸ
τὸν κ. Γρ. Ξενόπουλο].

— Συνέχεια ἀπὸ τὸ προηγούμενο —

— Δὲν γράψαμε ἄλλο...
— «ὦ, τόσο μόνο;... Κι' ἐγὼ ἐνόμιζα πὼς εἶχαμε γράψει πολὺ!..»

Κι' ὁ ποιητὴς τώρα θυμώνει.
— Ἐσὺ φταῖς! τῆς φωνάζει. Μπορεῖ κανεὶς νὰ ἐργάζεται μπροστὰ σ' ἕναν ποῦ κλαίει ὅλη τὴν ὥρα;... Νά, τώρα πιά δὲν ἔχω τίποτα στὸ κεφάλι μου!.. Μὰ εἶναι φοβερό!... Κι' ὁ καιρὸς πετᾷ, καὶ τὰ χρόνια περνοῦν, κι' οἱ θέσεις πιάνονται... Ἄχ, θε μου! Μὰ πάντα ἐγὼ ἕνα ἐμπόδιο θὰ βρῶ μπροστὰ μου;

Χτυπᾷ τὰ πόδια του καὶ γροθίζει μὲ λύσσα τὸ τραπέζι, ἐνῶ ἡ δυστυχισμένη Ἰδα μαζεύει ἀπὸ χάμω τις πέννες, τὰ στυπόχαρτα καὶ τὰ τετράδια ποὺ ἔχουν ἀκορμισθεῖ.

Ὁ ἐρχομὸς τοῦ γιατροῦ βάζει τέλος σ' αὐτὴ τὴ σκηνή. Ὁ Χίρς συνοδεύεται κι' ἀπὸ τὸ Λαμπασέντρο. Κι' οἱ δύο μπαίνουν σοβαροί, σκυθρωποί, σκοτεινοί. Ὁ τραγουδιστὴς προπάντων, σνηθησιμένος σὲ τέτοιες πόζες ἀπὸ τὸ θέατρο, κλείνει τὸ στόμα του μ' ἕναν τρόπο ποὺ λὲς καὶ λέει: «Ἔρω... ἔρω καὶ φοβερό... ἀλλὰ δὲν θὰ τὸ πῶ ποῦ νὰ χάλωσα ὁ κόσμος!»

Ὁ Νταρζαντόν, ποὺ τρέμει ἀκόμη θυμωμένος, δὲν καταλαβαίνει τίποτα ἀπὸ τὰ ἐργλῶττα ἐκεῖνα χειροσφιζήματα ποὺ τοῦ δίνουν οἱ φίλοι του βουβοί. Μιὰ ἐρώτησι τῆς Ἰδας τὸν κάνει νὰ θυμηθῆ, νὰ καταλάβῃ:

— Λοιπὸν, γιατρά; Τί μάθατε στὸ Πρακτορειο;

— Ἡ Ἰδα ἀπάντησε, κυρία μου. Καμμιὰ εἰδήσι ἀκόμα!

Ἄλλὰ λέγοντας «καμμιὰ εἰδήσι» στὴν Ἰδα, ὁ γιατρὸς γνέφει μὲ τὰ μάτια στὸν Νταρζαντόν: Αὐτὸ εἶναι φέμμα. Ὑπάρχει μιὰ εἰδήσι. Κι' εἶναι φοβερὴ!

— Μὰ τί ἐπιθέτουν στὸ Πρακτορειο; τί λένε; Ξαναρωτᾷ ἡ μητέρα μ' ἐλπίδα καὶ μὲ φόβο, προσπαθώντας νὰ μαντέψῃ ἀπὸ τὰ μορφαζόντα προσωπεῖα ποὺ ἔχει μπροστὰ τῆς.

— Τί νὰ σὰς πῶ, κυρία μου!... Ντὸ! ντὸ!... Ἐρῶ κι' ἐγὼ;... Νά... Κι' ἐνῶ ὁ Λαμπασέντρο προσπαθεῖ νὰ ξεγελᾷ τὴν Ἰδα μ' ἕνα σωρὸ λόγια, τάχα καθησυχαστικά, ποῦ δὲν

«— Ποῖος εἶναι; — Ἐγὼ, μαμμά! (Σελ. 87, στ. α')

κάνουν ἔμεις ἄλλο παρὰ νὰ τῆς μεγαλύνουν τὸ φόβο, ὁ γιατρὸς Χίρς, πλησιάζοντας τὸν ποιητὴ κι' ἀνοίγοντας τὸ στόμα του κατὰ τὴ μέθοδο Μορονδάλ-Δεκοστέρ, κατορθώνει νὰ τοῦ «ζωγραφίσῃ», σχεδὸν χωρὶς ἤχο, αὐτὲς τις λίγες λέξεις:

«Ὁ Κόδνος βυθίσθηκε αὐτανδρὸς... Σὺγκρουση κοντὰ στὸ Πράσινο Ἀκρωτήρι... Φοβερό!»

Τὸ μεγάλο μουστάκι τοῦ Νταρζαντόν ἀνατριχίλασε λίγο, — μὰ τίποτα περισσότερο.

Κοιτάζοντας κανεὶς τὸ πελιδὸν κι' ἀκίνητο ἐκεῖνο πρόσωπο, θάταν ἐδῶ νὰ μαντέψῃ ἂν χαϊρόταν ἢ ἀναισθηνόταν καμμιὰ ὄψιμη τύχη. Ἴσως καὶ τὰ δύο αὐτὰ ἀντίθετα αἰσθήματα τοῦ

εἶχαν γεννηθεῖ τὴ στιγμὴ ἐκεῖνη κι' ἡ ἔκφρασι τοῦ ἐνὸς ἐξουδετέρωνε τὴν ἔκφρασι τοῦ ἄλλου. Γι' αὐτὸ τὸ πρόσωπό του δὲν ἔδειχνε τίποτα. Αἰσθάνεται ὡστόσο τὴν ἀνάγκη νὰ βγῆ ἔξω, νὰ μιλήσῃ ἐλεύθερα, νὰ ξεθυμᾷ.

— Ἐργάσθηκα πολὺ, εἶπε σοβαρὰ στοὺς φίλους του. Θάλω νὰ πάρω ἀέρα. Κάνουμ' ἕνα γύρο;

— Ναι, ἀπαντᾷ ἡ Ἰδα θὰ σοῦ κἀνῃ καλὸ.

Γιατὶ κι' αὐτὴ τώρα θέλει νὰ μείνῃ μόνῃ μὲ τις σκέψεις τῆς. Θὰ μωρῶσῃ νὰ κλάψῃ μὲ τὴν ἡσυχία τῆς, χωρὶς νὰ δοκιμάσῃ κανέναν νὰ τὴν παρηγορήσῃ ἢ παραδοθῆ ὀλάκρηρ στὸς φόβους τῆς, στὰ προαισθήματά τῆς, χωρὶς νὰ προσπαθῆσῃ κανέναν νὰ τὴν καθησυχᾷ ἀδέξια. Γι' αὐτὸ κι' ἡ διηγήτρια ἀκόμα τὴν ἐνοχλεῖ καὶ, ἐνῶ κάθε φορὰ ποῦ ἐδῶναι ὁ κύριος, ἡ Ἰδα φλυαροῦσε μαζί τῆς μ' εὐχαρίστησι, ἀπόψε τὴν ἔστειλε νὰ πλαγιάσῃ στὴ σοφίτα τῆς.

— Πῶς; ἀπόρησε αὐτὴ ἡ Κυρία θέλει νὰ μείνῃ μονάχη;... Ἡ Κυρία δὲ φοβάται;

— Ὅχι. ὄχι, δὲν φοβάμαι, πηγαινε.

Μονάχη τώρα στὸ σαλόνι, ἡ μητέρα συλλογίζεται τὸ γιό τῆς ἀπὸ τὴ στιγμὴ ποὺ διάβασε στὴν ἐφημερίδα πὼς δὲν ὑπάρχουν εἰδήσεις γιὰ τὸν «Κόδνο», δὲν συλλογίζεται παρὰ τὸν Τζάκ. Τὸν βλέπει μπροστὰ τῆς, φαντάζεται φοβερὰ κι' ὁ ἀνεμὸς ποὺ φυσᾷ ἀπέψω, — ἕνας ἀνεμὸς ποὺ τῆς θυμίζει μανιασμένη θάλασσα,

— τὴν κάνει νὰ φαντάζεται ἀκόμα φοβερότερα... Κακόμοιρο παιδί! Τί νάγινε ἀραγε; Ποῦ νὰ βρῖσκεται τώρα; Ζωντανό, νεκρό, ἢ πληγωμένο;... Χωρὶς ἄλλο ὁ «Κόδνος» κά-

ποῦ θὰ βούλιαζε. Βέβαια σ' ἕνα ναυάγιο δὲν πνιγνόνται ὅλοι. Μὰ ὁ Τζάκ θάταν μέσα σ' ἐκεῖνους ποὺ εἶχαν γλυτώσει; Κακόμοιρο παιδί!..

«Ἀεφρα, μὲς» στὰ φυσσομάνητά τοῦ ἀνέμου, τῆς φαίνεται σὰ νὰκούῃ μιὰν ἀδύνατη φωνή:

— Μαμμά!

Εἶναι βέβαια παραίτησι. Μὰ σὲ λίγο ἡ φωνὴ ξανακούγεται:

— Μαμμά!

Αὐτὴ τὴ φορὰ εἶναι λίγο πιὸ δυνατὴ, πιὸ καθαρή... Μὰ ὄχι, ἀδύνατο! ταυτιά τῆς τὴ γελοῦν... ὦ, θε μου, θὰ τρελαθῆ;... Καὶ γιὰ νὰποφύγῃ τὴν παραίτησι, σηκώνεται καὶ βηματίζει στὸ σαλόνι... Τὴν Ἰδα στιγμὴ βδαιώνεται πὼς κάποιος τὴ φω-

νάζει ἀπὸ τὴ σκάλα. Τρέχει κι' ἀνοίγει τὴν πόρτα.

Τὸ γκάκι εἶναι σβυσμένο κι' ἡ λάμπα ποὺ κρατεῖ στὰ χέρια τῆς, ρίχνει στὰ σκαλιὰ τὴ σκιά τοῦ κάγγελου... Τίποτα, κανέναν... Κι' ἔμεις εἶναι βέβαιη πὼς ἀκουσε φωνὴ ἀνθρώπου... Πρέπει νὰ κοιτάξῃ καλύτερα... Σκύβει, σηκώνοντας τὴ λάμπα ὅσο μπορεῖ. Καὶ τότε κάτι γλυκὸ καὶ πνιγμένο, γέλιο καὶ κλάμα μαζί, ἀντηχεῖ στὴ σκάλα, ὅπου μὲ ἀψηλὴ σκιά ἀνεβαίνει, στηριζόμενη στὸν τοῖχο.

— Ποῖος εἶναι; φωνάζει τρέμοντας ὅλη, ἐμφυχωμένη ἀπὸ μιὰ τρελὴ ἐλπίδα ποὺ τὴν ἐμποδίζει νὰ βοηθῆ.

— Ἐγὼ, μαμμά!... ἀποκρίνεται μιὰ βραχνή κι' ἀδυνατατισμένη φωνή.

Κατεβαίνει γρήγορα μερικὰ σκαλιὰ. Ἄχ, ναι, εἶναι αὐτός, εἶναι ὁ Τζάκ, ὁ ψηλὸς πληγωμένος ἐργάτης ποὺ ἀκουμπᾷ σὲ δύο δεκανίκια καὶ ποῦ σνηθησιμένος τόσο μὲ τὴν ἰδέα πὼς ξαναβλέπει τὴν μητέρα του, ὥστε ἀναγκάζεται νὰ σταθῇ στὴ μέση τῆς σκάλας!

Νὰ πὼς τὸν κατάντησε τὸ γιό τῆς! Ὅτε μιὰ λέξη, ὅτε μιὰ κραυγὴ, ὅτε κἀν μιὰ θυσία. Στέκονται καὶ ὁ ἕνας ἀντικρυ στὴν ἄλλη. Κοιτάζονται μόνο καὶ κλαίνε.

Πάλι τὴν ἔπαθε ὁ Νταρζαντόν, — μὰ τῆς μοίρας του ἦταν; — ὅπως καὶ τότε στὸ Ἴντρε.

Ἀποῦ συσκέφθηκε ἔξω μὲ τοὺς φίλους του, ἀποφάσισε, γυρίζοντας στὸ σπίτι, νὰ δώσῃ τῆ φοβερὴ εἰδήσι στὴ γυναῖκα του «γιὰ νὰ τελειώνουμε». Καὶ σχεδίαζε τις πιὸ πομπώδικες φράσεις ποὺ μπορούσε νὰ μεταχειρισθῆ σὲ τέτοια ἐκτακτὴ περίστασι... Ἀλλὰ πόσο μεγάλη στάθηκε ἡ ἐκπληξή του ὅταν, μπαίνοντας, βρῆκε ἀκόμα τὴν Ἰδα στὸ σαλόνι καὶ, κοντὰ στὴ φωτιά, τὰ λείψανα ἐνὸς πρόχειρου γεύματος, ἀπὸ κείνα ποὺ σερβίρουν βιαστικά σ' ἕναν ποῦ ἐρχεται ἢ σ' ἕναν ποῦ φεύγει. Τὸν προὐπάντησε σνηθησιμένη:

— Σιγά!.. μὴν κάνεις κρότο!.. Εἶν' ἐδῶ... κοιμάται...

— Τί; ποῖος;

— Ὁ Τζάκ, καλέ! Ἐναοάγησαν. Τὸ βαπόρι τους βούλιαξε... Αὐτὸς σῶθηκε ὡς ἐκ θαύματος, πληγωμένος... Ἦρθε ἀπὸ τὸ Ρίο-Ἰανέιρο, ὅπου ἔκαμε δύο μῆνες στὸ νοσοκομεῖο.

Ὁ Νταρζαντόν χαμογέλασε ἀόριστα. Τὸ χαμόγελό του αὐτὸ μωρῶσε νὰ τὸ πάρῃ κανένας καὶ γιὰ σημάδι χαρᾶς. Ἡ ἀλήθεια εἶναι πὼς πῆρε τὸ πράγμα πολὺ «πατρικά» κι' ἀπὸ τὴν πρώτη στιγμὴ ἐδήλωσε πὼς θὰ κρατοῦσε τὸν Τζάκ στὸ σπίτι του ὡς ποῦ νὰ γίνῃ καλὰ στὴν ἐντέλεια. Ἡ συνειδησή του δὲν τοῦ συγχωροῦσε νὰ κάμῃ ἄλλοιως. Τί διάβολο! ὁ Τζάκ ἀ-

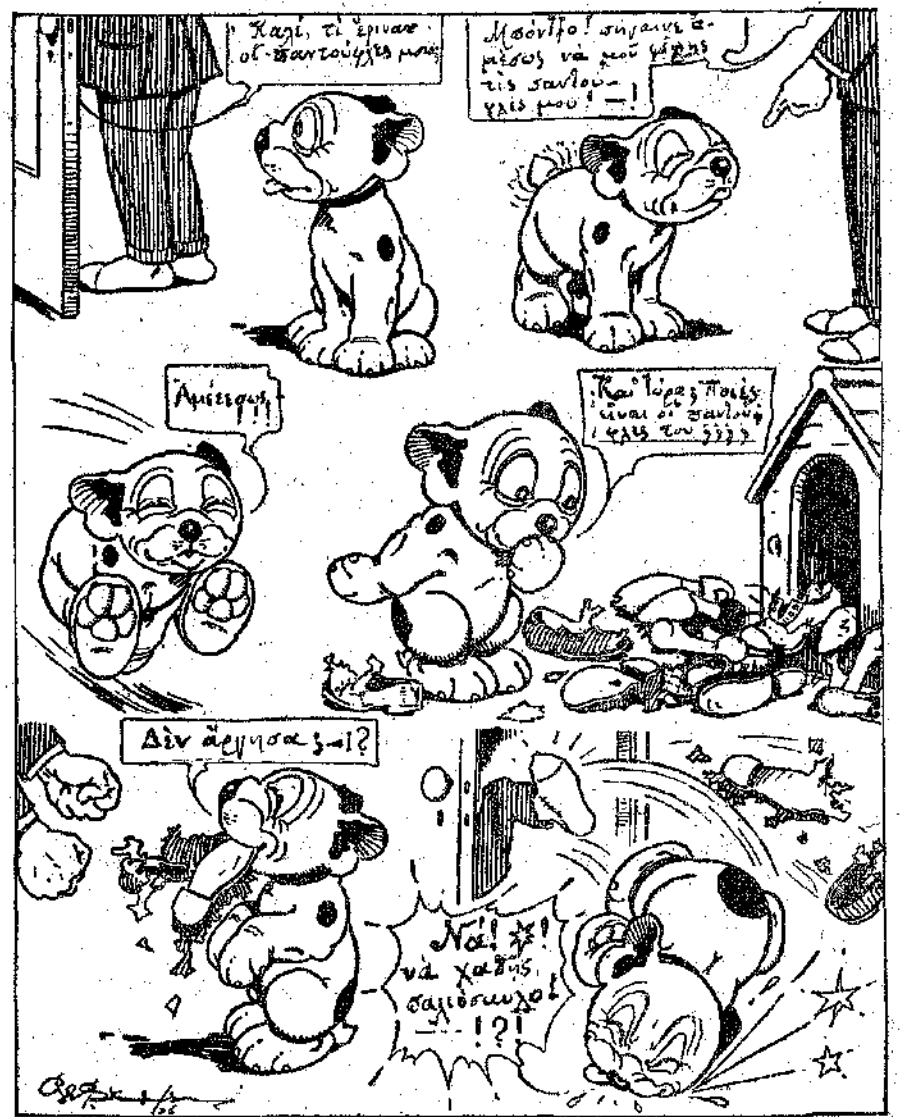
τὸς δὲν ἦταν ὁ κυριότερος κι' ὁ μοναδικός «μέτοχος» του; Δέκα χιλιάδες φράγκα ἀξίζουν δὴ τόση θυσία...

Ἀποῦ ἐπέβρασαν οἱ πρώτες σνηθησισεις κι' οἱ πρώτες ἡμέρες, ξαναῤῥιξε ἡ σνηθησιμένη ζωὴ. Μὲ τὴ διαφορὰ μόνο ποὺ οἱ Νταρζαντόν εἶχαν τώρα κοντάτους καὶ τὸν δυστυχισμένο ἐκεῖνο ναυαγό, ποῦ τὰ δύο του πόδια εἶχαν πάθει σοβαρὰ ἐγκαύματα ἀπὸ τὴν ἐκρηξὴ ἐνὸς καζανιοῦ κι' εἶχαν ἀργήσει πολὺ νὰ ἐπουλωθοῦν.

Μὲ τὴ γαλαξία μάλλινη μπλούζατου,

μὲ τὸ πρόσωπο μαυρισμένο ἀκόμα ἀπ' τὴν παλιά του τέχνη, μ' ἕνα κοντὸ ξανθὸ μουστακάκι σὰν στάχι καμένο, μὲ τὰ μάτια κόκκινα καὶ χωρὶς τόνουρα, μὲ τὰ μάγουλα βαθουλωμένα, ἀνεργὸς, ἀποθαρρυμένος, κυριευμένος ἀπὸ τὴ γόργη ἐκεῖνη ποὺ ἀκολουθεῖ τις μεγάλες συμφορές, ὁ βαπτιστικὸς τοῦ λόρδου Πήμποκ, ὁ Τζάκ (μὲ τὰ Ζή-τα) τῆς Ἰδας ντὲ Μπαρρανού, σερνόταν τώρα ἀπὸ καρέκλα σὲ καρέκλα, πρὸς μεγάλο θυμὸ τοῦ πατριοῦ καὶ πρὸς μεγάλη ντροπὴ τῆς μητέρας. (Ἀκολουθεῖ).

Ο ΜΠΟΝΤΖΟΣ ΚΙ' ΟΙ ΠΑΝΤΟΥΦΛΕΣ ΤΟΥ ΚΥΡΙΟΥ

«ὦ, πὼς τρέμει ἡ καρδούλα τοῦ Μποντζοῦ, ὅταν βλέπῃ τὸν κύριό του νὰ ψάχνῃ καὶ τὸν ἀκούει νὰ ρωτᾷται: «Καλέ, ποῦ εἶναι οἱ παντούφλες μου;» Χθὲς ὁ Μποντζὸς τοῦ τίς εἶχε πάρει, εἶχε φάει τις μισές, — τί κακὴ συνήθεια γιὰ ἕνα καλὸ σκύλο! — κι' εἶχε κρύψει τις ἄλλες μισές στὸ σπιτάκι του γιὰ νὰ τις φάῃ πῶ ὕστερα... Προσκαίεται ἔμεις τὴν μεγαλύτησι χαρὰ καὶ προθυμία, ὅταν ὁ κύριός του τὸν προστάξῃ νὰ πᾶ νὰ τοῦ βρῆ τις παντούφλες του.

Τρέχει ἴσια στὸ σπιτάκι του, βγάζει ἀπὸ μέσα ὅλα τὰ μισοφαγωμένα παπούτσια ποὺ εἶχε φυλαγμένα ἐκεῖ, ψάχνει στὸ σωρὸ, βρῖσκει τις ἀγνώριστες παντούφλες, — πὼς τὸ καταφέρει στὸ χᾶλι ποῦ ἦταν ἀπὸ τὰ δόντια του! — καὶ γυρίζει... «ὦ, τι βρέξει, λέει, τώρα ὅς κατεβᾷσι...» Δὲν ἀργῆσαι, κύριε; ρωτᾷ μὲ τὸ γλυκύτερό του χαμόγελο

Ἡ ἀπάντησι ἦταν μιὰ κλωτσιὰ ποῦ τὸν ἔκαμε νὰ δῆ δέκα ἡλίους. Αὐτὸ ἔβρασε κι' αὐτὸ κατέβρασε. Μὰ δὲν τοῦ ἀξίζει;

ΑΘΗΝΑΙ ΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΗ

ΜΟΥΣΙΚΗ

Αγαπητοί μου,

ΜΙΑ μικρή φίλη μας, δώδεκα χρονών, με ρωτά «αν τη συμβουλευώ να μάθη και Μουσική. Και τί δρῶντο να διαλέξω πιάνο, βιολί ή φωνή; — Να μιᾶ ερώτηση που πολλόν καιρό εἶχα να την ἀκούσω και που ἐνόμιζα πως δὲν γίνεται πιά! Μά ὑπάρχει σήμερα παιδί, κορίτσι, φτωχόπαιδο, πλουσιόπαιδο, που να μὴ μαθαίνῃ και Μουσική; Κοιτάξτε τί γίνεται με τὰ Ῥδεῖα. Μία φορά εἶχαμ ἕνα, μονάκριβο. Σήμερα ἔχουμε τέσσερα. Κι' ἔλα ἔχουν τόσους μαθητὲς και προπάντων τόσες μαθήτριες, που δὲν ξέρουν τί να τοῦς κάμουν. Χωριστὰ τὰ παιδιὰ που παίρνουν μαθήματα πιάνου ή βιολιῦ στο σπίτι ή στο λύκειο.

Παράλληλα πληθύνθηκαν τὰ «Μουσικά Καταστήματα», τὰ μαγαζιά που πουλοῦν νότες και ὄργανα με τὰ τόσα ἐξαρτήματά τους, χορδές, ἀναλόγια, χρονόμετρα και καθέξῃς. Κι' αὐτὰ ἐπίσης δὲν προφθαίνουν τοῦς κάθε λογῆς πελάτες τους. Χωρίς ὑπερβολή, χιλιάδες ἀνθρώποι ζοῦν σήμερα στήν Ἀθήνα με τή Μουσική: δασκάλοι, ἐκτελεστές, συνθέτες, ἔμποροι μουσικῶν ειδῶν, — νέοι, γέροι, γυναίκες, παιδιά. Και τὰ κοντσέρτα, μαθητικά, καθηγητικά, ἐπίσημα, ἀνεπίσημα, εἶναι τώρα σχεδόν καθημερινὰ κι' ἔχουν περισσότερο ἀκροατὲς παρὰ τὰ θέατρα, που και σ' αὐτὰ ἀκόμα πάνε για να κούσουν μουσική.

Μέσα λοιπόν σὲ μιᾶ τόσο ζωηρὴ κίνηση, μπορεί να μένη κανένας ἀνεπηρέαστος ή ἀναποφάσιτος, και να ρωτᾷ ἀκόμη ἀν πρέπει να σπουδάσῃ και Μουσική; Μά δὲν εἶναι ζήτημα! Κάθε παιδί, ἀγόρι ή κορίτσι, που ἔχει τὰ μέσα να παίρνῃ μιᾶ «κοσμική» ἀνατροφή, — να μαθαίνῃ δηλαδή λίγο ἀπ' ἔλα κι' ἕνα μόνο πράγμα στήν ἐντέλεια, — πρέπει να μαθαίνῃ κι' ἕνα ὄργανο ή τουλάχιστο τραγοῦδι. Ἡ Μουσική εἶναι ἀπαραίτητη. Μόνο παιδιά που ἔχουν τὰ μέσα περιορισμένα, μπορούν να τὴν ἀφήσουν για τίποτα χρησιμότερο.

Θὰ πῆτε: κι' ὅσα δὲν ἔχουν κλίση;.. Κι' ὅμως! Στὴ σημερινὴ γενεά, με τὴ μουσικὴ κίνηση που προσηγήθηκε και με τὴν τεράστια που ἔχουμε τώρα, δὲν πιστεύω να ὑπάρχῃ παιδί χωρίς κλίση. Καλλιεργήθηκε, ἀναπτύχθηκε πιά και τὸ αὐτὸ ὅπως ἔλα. Με τὴ διαφορά μόνο ὅτι ἄλλα παιδιά μπορεί να ἔχουν κλίση μεγαλύτερη κι' ἄλλα μικρότερη. Ἀλλὰ δὲν θὰ ὑπάρχῃ οὐτ' ἕνα που να μὴ μπορεί, με κάποια

προσπάθεια και καλὴ θέληση, να μάθῃ τις νότες, τὴ θεωρία τῆς Μουσικῆς, λίγο πιάνο ή λίγο τραγοῦδι. Βέβαια τὰ μεγάλα μουσικά ταλέντα εἶναι σπάνια. Ἀλλὰ δὲν πρόκειται, ὅτε εἶναι ἀνάγκη, να γίνῃ Μπετόβεν, Λιστ ή Παγκανίνι κάθε μαθητῆς τοῦ Ῥδεῖου! Ὅτε χρειάζεται ναχῃ μεγάλο ταλέντο ἕνα παιδί για να μάθῃ τὴ λίγη Μουσικὴ που τοῦ εἶναι ἀπαραίτητη στὴ σημερινὴ ζωὴ, για να συμπληρώσῃ ἔτσι τὴ γενικὴ του μόρφωση και να μὴν εἶναι «σὸν τὸ ζῶο», — κατὰ τὴν κλασσικὴ ἔκφραση τῶν μαμμάδων και τῶν μπαμπάδων, — δταν κάνουν μουσικὴ σ' ἕνα σαλόνι ή μιλοῦν γι' αὐτὴ σ' ἕνα κῶλο.

Ἐνα μόνο βρισκω ἐγὼ κακό: που ἀπὸ φιλοδοξία, ἀπὸ φαντασία, και κάποτε ἀπὸ ζήλεια, πολλὰ παιδιά ἐπιμένουν να τελειοποιηθοῦν στὴ Μουσικὴ χωρὶς να ἔχουν τὸ ἀπαιτούμενο ταλέντο ή τὴν ἀνάλογη μουσικότητα. Ἐ, αὐτὰ τὰ παιδιά μου φαίνονται δυστυχημένα. Ἐοδεῦν και κοπιάζουν ἀδικα. Κάνουν καιρό που θὰ μπορούσαν ἀλλοιῶνὰ τὸν χρησιμοποίησουν καλύτερα. Κι' ὅτε δὲν ἔχουν παρ' ἀπογοητεύσεις κι' ἀποτυχίες. Παλὸ ἀσχημο αὐτὸ! Και θὰ συμβούλευα ὅλους ἐκεῖνους: που βλέπουν ὅτι δὲν προχωροῦν στο Ῥδεῖο ὅσο μερικοὶ ἄλλοι, οἱ καλύτεροι να ποῦμε στήν τάξη τους, να... τὸ στρίβουν ἐγκαίρως. Δὲν εἶναι ντροπὴ να μὴν ἔχει κανεὶς μεγάλο μουσικὸ ταλέντο: ντροπὴ εἶναι μόνο, χωρὶς ναχῃ, να θέλῃ σώνει και καλὰ να γίνῃ μεγάλος πιανίστας, διολιστῆς ή τραγοῦδιστῆς. Κι' ἄς ἀκούῃ τοῦς δασκάλους του. Αὐτοὶ ξέρουν να τοῦ ποῦν ἀν εἶναι ή δὲν εἶναι, ἀν μπορῇ ή δὲν μπορῇ κάτι να κάνει. Κι' ὅχι ναχῃ τὴν ἰδέα ὅτι οἱ δασκάλοι του τὸν ἀδικεῖουν και... τὸν ζηλεύουν!

Ἐγνώρισα κάποτε ἕνα τέτοιο κορίτσι. Πῆγαινε στο Ῥδεῖο Ἀθηνῶν κι' ἤθελε να πάρῃ δίπλωμα στο πιάνο, ἐπειδὴ... τὸχε πάρει και μιᾶ πρώτη ξαδέφφη της. Ἡ Φαννὴ ὅμως εἶχε ταλέντο πρώτης, ἐνθ' ἡ καίμενη ή Ἐλένη δὲν εἶχε καθόλου, μα καθόλου. Θέληση, ἐπιμονή, πείσμα, ζήλεια, και: μ' αὐτὰ δὲν ἀντικατασταίνου δυστυχῶς τὸ φυσικὸ δῶρο. Και μπορείτε να φαντασθῆτε τί κόπους ἔκανε ή Ἐλένη για να φθάσῃ τὴ Φαννὴ χωρὶς να τὸ κατορθώσῃ. Τοῦτο μόνο να ὄς πῶ: μιᾶ φορά, ἀπὸ τὴν πολλὴ μελέτη, πιάστηκε τὸ χέρι της για μῆνες. Τοῦ κάκου οἱ καθηγητὰι που τὴ δίδασκαν ή που τὴν ἐξέταζαν, τὴ βαθμολογοῦσαν ἀσχημα και τῆς ἔλεγαν πως χάνει τὸν καιρό της. Ἐνόμιζε πως τὴν κατατρέχουν. Και μὴ ρωτᾶτε πᾶ τί παρὰ πονα, τί κλάματα, τί σικηνές, και στο

σχολεῖο και στο σπίτι... Ἀναγκάσθηκε να φύγῃ ἀπὸ τὸ Ῥδεῖο τῶν Ἀθηνῶν ὅπου τὴν «κατέτρεχαν» και να πᾶ ἄλλο. Ἀλλὰ κι' ἐκεῖ εἶδε σὲ λίγο πως τὴν κατέτρεχαν τὸ ἴδιο... και χειρότερα. Χρόνια πάλεψε, βασανίσθηκε ἔτσι. Ἐπιτάλους ἀρρώστησε ἀπ' τὸ κακό της. Τότε μόνο ἀποφάσισε να διακόψῃ. Ἀλλὰ και σήμερ' ἀκόμη ἔχει τὴν ἰδέα πως ἀν δὲν πῆρε τὸ δίπλωμά της και δὲν ἔγινε μεγάλῃ πιανίστρα, να κερδίξῃ ἑκατομῦρια και να τρώῃ τὴ δόξα με τὸ κουτάλι, φταῖνε οἱ καθηγητὰι της... που ἄς ὄφονται!

Αὐτὸ λοιπόν εἶναι τὸ μόνο κακό: που πολλὰ παιδιά, στὰ διάφορα Ῥδεῖα, μοιάζουν τῆς Ἐλένης. Ἐνθ' ἔμαθαν δὲν Μουσικὴ μπορούσαν, ἐπιμένουν να μάθουν κι' ἄλλη που δὲν μπορούν...
Σὲς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ

Στὴν ἀκρὴ τῆς αὐλῆς, κοντὰ στις λάσπες, ἦταν ἑξαπλωμένο ἕνα γουρουνάκι. Ἦταν μικρὸ ἀκόμη και τὸ δέρμα του, τριανταφυλλένιο και παχουλό, ἦταν σκεπασμένο μόλις μ' ἕνα ἀραιὸ μαλακὸ χνουδάκι.

Ἦταν μιᾶ ἰμορφή φθινοπωρινὴ ἡμέρα. Στὸν οὐρανὸ ἀρμένιζαν ἐδῶ κι' ἐκεῖ δύο τρία συννεφάκια, οἱ χῆνες περπατοῦσαν καμαρωτὲς μέσ' στὴν αὐλὴ, ή γάτα ἐγλειφόταν ἑξαπλωμένη στὸν ἥλιο κι' ἔλα τὰ πλάσματα τοῦ Θεοῦ χαϊρόνταν τὴ λαμπρὴ λιανίδα. Τὸ γουρουνάκι ὅμως εἶχε βάλει τὸ μουτράκι του ἀνάμεσα στὰ δύο τοῦ πόδια, εἶχε τὰ μάτια του μισόκλειστα και φαινόταν πολὺ συλλογισμένο. Πάρα πέρα ἦταν ἑξαπλωμένη ή μητέρα του και τὰ τέσσερα ἀδελφάκια του χωμένα μέσ' τὴν ἀγκαλιά της. Τὸ γουρουνάκι δὲν πῆγαινε κοντὰ τους. Καθόταν ἐκεῖ στὴ γωνίτσα και τὸ μυαλό του ἦταν γεμάτο ἐννοια και συλλογὴ.

Ἐκεῖνο τὸ πρωὶ εἶχε περάσει ἕνας γέρος παπᾶς ἀπέξω ἀπὸ τὸ σπίτι και ή γυναίκα τοῦ ἀφεντικῶ ἔτρεψε και τὸν φώναξε, και τοῦδωσε ἕνα σακνὶ για να καθῆσῃ, και τὸν τράταρε καφέ και γλυκό, και τὸ παιδί τοῦ ἀφεντικῶ τοῦ φίλησε τὸ χέρι. Κ' ὅτε δὲν, σὴν σηκώθηκε ὁ παπᾶς να φύγῃ, ἀκουσε τὸ γουρουνάκι τὸ παιδί που ἔλεγε τοῦ πατέρα του:

— Πατέρα δταν μεγαλώσω θέλω να γίνω παπᾶς.

Σκέφθηκε λοιπόν τὸ γουρουνάκι, ὅτι ὅπως τὰ παιδάκια γίνονται κάτι ἄμα μεγαλώσουν, ἔτσι μπορούν να γίνουν και τὰ γουρουνάκια. Παπᾶς, βέβαια, δὲν μπορούσε να γίνῃ μιᾶ και δὲν ἦταν ἀνθρώπος: ἀλλὰ κάτι ἔπρεπε να κάνει αὐτό. Πῆγε λοιπόν κοντὰ στὴν

μητέρα του που ἦταν, καθὼς εἶπαμε, ἑξαπλωμένη και κόντευε ναποκοιμηθῇ. Τῆς δάγκωσε λίγο τ' αὐτὸ κι' ὅτε δὲν τῆς τὸ ἐγλειψε και τῆς εἶπε:

— Μητέρα, τί λὲς να γίνω δταν θὰ μεγαλώσω;

Ἡ μητέρα του σήκωσε λίγο τὸ κεφάλι της, κοιτάξε τὸ παιδί της μ' ἀπορία κι' εἶπε:

— Τί θέλεις να γίνῃς; Ὅ,τι γίνονται ἔλα τὰ γουρουνάια.

Αὐτὴ ή ἀπάντηση δὲν ἔφθανε στο γουρουνάκι. Ἦθελε να μάθῃ περισσότερα.

— Και τί γίνονται ἔλα τὰ γουρουνάια, μητέρα; εἶπε και τῆς ἑνατραβῆξε τ' αὐτὴ.

Ἡ μητέρα του νόσταξε και βαριόταν ν' ἀκούῃ τις φλυαρῖες τοῦ μικροῦ της.

— Ὅτὸ τὸ μάθῃς δταν εἶναι καιρός, εἶπε. Πάψε τώρα τις ἀνοησίες και ἑξαπλωσε να κοιμηθῆς.

Τὸ γουρουνάκι κακοφάνηκε πολὺ αὐτὸ τὸ πράγμα. Ἀκούσε ἐκεῖ να τοῦ εἶπῃ ή μητέρα του πὼς εἶναι ἀνοησίες! Τραβῆχτηκε παρὰμέρα και πῆγε στὴ γωνίτσα, κοντὰ στις λάσπες.

Και τώρα καθόταν ἐκεῖ πέρα ἑξαπλωμένο και συλλογιζόταν ποιὸς μπορούσε να τοῦ πῆ τί θὰ γίνῃ δταν μεγαλώσῃ.

Ἀπάντων στο γουρουνάκι, στὴν ἀλλή ἀκρὴ τῆς αὐλῆς, ἦταν ὁ Μοῦργος, ὁ μεγάλος σκύλος τοῦ σπιτιοῦ. Ὁ Μοῦργος ἦταν φοβερός και τρομερός και ὅταν ἀνοιξε τὸ στόμα του, μπορούσε να καταπιῇ ὀλόκληρο τὸ γουρουνάκι μονομιάς. Γι' αὐτὸ τὸ γουρουνάκι δὲν τόλμοσε ποτὲ να πᾶῃ κοντὰ του, ἀκόμη κι' δταν ή γαβάθα του ἦταν γεμάτη με τόσα ὄρατα πράγματα. Τώρα ὅμως ὁ Μοῦργος ἦταν δεμένος με μιᾶ ἀλυσίδα κι' ἔτσι δὲν μπορούσε να δαγκώσῃ τὸ γουρουνάκι: ἀν αὐτὸ στεκόταν λίγο πὸ μακριὰ ἀπ' ὅ,τι ἔφθανε ή ἀλυσίδα του. Ἐπειτα ἦταν γέρος και κοσμογυρισμένος, και ὅτὸ ἔτρεπε ἀσφαλῶς τί γίνονται τὰ γουρουνάκια δταν μεγαλώνουν.

Σηκώθηκε και πῆγε κοντὰ του, μ' ὄλο που ή καρδιά του χτύπαγε τόσο δυνατὰ που κόντευε να σπάσῃ. Μιᾶ στιγμὴ τοῦ ἤρθε να γυρίσῃ πίσω, ἀλλὰ ὅτε δὲν πῆρε πάλι κουράγιο και προχώρησε.

— Καλημέρα, κῶρ-Μοῦργος, εἶπε.

— Γρρρ, ἔκανε ὁ σκύλος, τί θέλεις; — Ὅτὸ ἤθελα... σὲ παρακαλῶ να μὸς πῆς... τί θὰ γίνω δταν μεγαλώσω;

Ὁ σκύλος ἀνοιξε τὰ μάτια του καλά-καλά, ὅτε δὲν τὰ μισόκλεισε, ἔγλειψε με τὴν γλώσσα του τὴν ὕψη του μύτη και εἶπε:

— Πῆσὸ με πατάτες!

Τὸ γουρουνάκι πῆγε μισὸ βῆμα πίσω. Αὐτὸ που εἶπε ὁ Μοῦργος ἦταν φοβερό. Ἀκούσε ἐκεῖ πῆσὸ με πατάτες!

— Δὲ θέλω να γίνω πῆσὸ με πατάτες, εἶπε με κλαψιάρικη φωνὴ στο σκύλο. Θέλω να γίνω κάτι πὸ σπουδαῖο.

— Μπᾶ; ἔκανε ὁ σκύλος. Και νομίζεις πως δὲν εἶναι σπουδαῖο πράγμα

ΕΙΚΟΝΕΣ ΒΡΑΒΕΥΘΕΝΤΩΝ ΕΙΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΥΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ

1. ΡΟΖΑ Ν. ΡΟΥΣΟΥ, Μόρισα, Βαθῶ-Σάμου. Β' Βραβεῖον Ἐκλογῶν στο Δημοφῆτισμα τοῦ 1922 και Α' Βραβεῖον στὸν 217 Διαγωνισμὸν Ἀσπίων. — 2. ΚΑΖΑΡΟΣ Δ. ΚΑΖΙΑΡΗΣ, Χαλδὸς Δελβόλος, Ἀλεξάνδρεια, Α' Βραβεῖον στὸν 212 και 215 Διαγωνισμὸν Ἀσπίων, και στὸν 214 Διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν Ἀσπίων. — 3. ΜΑΡΙΑ Δ. ΚΑΖΙΑΡΗΣ, Μορῶ, Ἀλεξάνδρεια. Α' Βραβεῖον στὸν 212 και 213 Διαγωνισμὸν Ἀσπίων και στὸν 214 πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσπίων.

ἕνα πῆσὸ με πατάτες, δταν εἶναι μάλα κατὰ πετυχημένο; Ἐχει κάτι κωκάλιακια τρυφερά, ψυχὴ μου! Ἀλλὰ στάσου. Ἄν σ' ἀφήσουν να μεγαλώσῃς περισσότερο, μπορεί να σὲ κάμουν παστὸ και τὸ κεφάλι σου πηχτὴ και τ' ἀντεράκια σου λουκάνικα. Ἐβρεις τί σπουδαῖο πράγμα εἶναι τὰ λουκάνικα; Θυμᾶμαι τὴ μητέρα μου που μοῦλεγε, πως κάποιος γέρος σκύλος τῆς διηγόταν μιᾶ φορά, ὅτι στὴν ἐποχὴ του δένανε τὰ σκυλιὰ με τὰ λουκάνικα ἀντὶς για ἀλυσίδες. Ἀχ, που νᾶταν τώρα ἐκεῖνοι οἱ καιροὶ!

Τὸ γουρουνάκι ἐνοιωθε σὰ να τοῦ χυναν κρῖο νερὸ στὴν πλάτη. Τί κακὸς που ἦταν αὐτὸς ὁ Μοῦργος και τί καλὰ που ἦταν δεμένος με ἀλυσίδα και ὅχι με λουκάνικα ὅπως τὴν παλιὰ ἐποχὴ. Δὲν ἤθελε ὅμως να δείξῃ πὼς φοβήθηκε και τόσο πολὺ και τὸν ρώτησε και πάλι:

— Ὅλα τὰ γουρουνάκια γίνονται παστὸ και λουκάνικα; Δὲν μπορούν να γίνουν και τίποτ' ἄλλο;

— Γρρρ, ἔκαμε ὁ σκύλος. Και τί θέλεις, μάτια μου, να γίνου; Τὸ πολὺ, ἀν σ' ἀφήσουν να μεγαλώσῃς περισσό-

τερο, μπορεί να πάρουν τὸ πετῖ σου και να τὸ κάνουν γουρουνόσάρουχα και τις τρίχες σου να τις κάνουν βοδρτσες. Ἐβρεις τί ὄρατα που εἶναι τὰ γουρουνόσάρουχα; Τὸ ἀφεντικὸ ἔλεγε τις προάλλες πως εἶναι τὰ καλύτερα παπούτσια!

Ἄ! μ' αὐτὴ τὴ φορὰ ἦταν πάρα πολὺ. Λέγοντας μάλιστα αὐτὰ τὰ λόγια, ὁ Μοῦργος ἔδειχνε και τὰ δόντια του και στριφογύριζε τὰ μάτια του σὸν ἀγριο θηρίο.

Τὸ γουρουνάκι λοιπόν τὸ ἔβαλε στὰ πόδια κι' ἔφουε μακροῦ-μακροῦ, στὴν ἄλλη ἀκρὴ τῆς αὐλῆς.

Σίγουρα ὁ Μοῦργος ἤθελε να τὸν κοροιδέψῃ και να τὸν φοβίσῃ. Τί, μόνο λουκάνικα και βοδρτσες γίνονται τὰ γουρουνάκια; Κι' εἶπαιτα αὐτὸ δὲν ἤθελε να τὸ κάνουν. Ἦθελε να γίνῃ κάτι μοναχὸ του. Τί τὸ ἐνοιῶσε τί θὰ τοῦ κάταν δταν θάταν πεθαμένο; Γιατί σίγουρα δὲ θάταν ζωντανὸ δταν θάταν τὰ ἀντεράκια του λουκάνικα.

Μιᾶ γιατὴ χῆνα πέρασε κοντὰ του και ἄρπαξε ἕνα σκυληκάκι που ἑστρώπιανε ἀπὸ μιᾶ

πέτρα. Ἐπειτα γύρισε και τὸ κοιτάξε και εἶδε που ἦταν ἔτσι λυπημένο.

— Τί ἔπαθες, εἶπε, κι' ἔχεις τέτοια μουτρα;

Τὸ γουρουνάκι δὲν ἀγαποῦσε και πολὺ τὴ χῆνα, γιατί ἐρχόταν πάντα και τοῦτρωγε τὸ φιτ του. Σκέφθηκε ὅμως πως τώρα μπορούσε να τοῦ φανῇ χρησιμὴ, καθὼς μάλιστα ἦταν και γιατὴ και εἶχε γυρίσει ἕνα σωρὸ τόπους πρὶν να καταλήξῃ ἐδωπέρα.

— Ρώτησα τί θὰ γίνω δταν μεγαλώσω και με κοροιδεψαν, εἶπε παραπονεμένο. Ἡ μάνα μου μὸς εἶπε να μὴν λέω ἀνοησίες και ὁ σκύλος πως θὰ γίνω ή πῆσὸ με πατάτες, ή λουκάνικα, ή βοδρτσες. Ἐγὼ ὅμως θέλω να γίνω κάτι σπουδαῖο.

Ἡ χῆνα τέντωσε τὸ λαιμὸ της δύο τρεις φορές ὅσπου ν' ἀπαντήσῃ κι' ὅτε εἶπε:

— Ἡ ἀλήθεια εἶναι πως εἶναι κάπως δύσκολο να σοῦ ἀπαντήσῃ κανεὶς σ' αὐτὸ τὸ ζήτημα. Τὰ ζῶα δὲν εἶναι σὸν τόσο ἀνθρώπους. Σπανίως να κάμουν τίποτα σπουδαῖο. Ὄστόσο, καμμιᾶ φορά, κάνουν κι' αὐτὰ κάτι.

(Ἀκολουθεῖ)

Σάνδιπτον (ευχαριστώ για το ενδιαφέρον, αλλά δεν έχω ακόμα σκεπτική την ανάπτυξη ολοκληρωμένη του πρώτου μου τόμου: ο δ' τεύχος της 30ετηρίδας μου έβγαλε φωτογραφία μόνο του πρώτου πρώτου μου φύλλου: στο τεύχος της 50ετηρίδας θα μπορούσα να βάλω φωτογραφίες και μερικώς καταπινών φύλλων, που να δείχνουν την εξέλιξη μου ως σήμερα) να, κάτι ωραίο! μα εσύ μ' εκμαρτυράς τώρα να το σκεφθώ. με την ιδέα που έδω-ριξες) **Ινδιάναν** (από χοντραίνεις και δεν σου άρρασαν οι χον-τραπές, να μην παραπίνης νερό, να σπαφηνάς τα ζυμαρικά και να κάνης μεγάλους περιπάτους) να τα εκατοστήσης και με γαϊά ή πα-τερεϊ που θα σ' ευκολύνη τόσο να μου γράφης) **Άγγελον** (θα σάς από τις επιγραφές που θα βάλω στο Μηνιαίο του Πολέμου όταν έλθη η ώρα) **Αντωνία Καλογεροπούλου** (σταλεί μου να ιδώ) **Αιλάγγαν** (πολύ εύκολη άμμοσ φαίνεται το πρόσωπο και ξέρεις, η ευχαρίστηση είναι να βρίσκεται με κόπο) **Μαγαλιό Γουλι** (δχι βέβαια μπορεί κανείς να μεταχει-ρίζεται τις κοινότητες πιά λέξεις «βίλλα» και «χάλλ», χωρίς να είναι... ξενομαγής είναι όμως και περιστάσεις που πρέπει να πη «ε-παυλη» και «προβάλαμος») **Αν-την** (έσπελα 2 και 3) το 1 ξη-νη) **Έξυπνη Γατούλαν** (ο-πόλοπον έλαβα ευχαριστώ) αυτά τα κάνουν γι' άλλους σκοπούς) **Κρυφήν Χαράν** (υποχάρτο ε-σταλα) **Αημ. Η. Απαστολό-πον** (ευχαριστώ πολύ) **Ραδόλφον Βαλεντινο** (έσπελα) **Μαρίαν Γ. Βασιλογλου** (ευχαριστώ, φύ-λα έσπελα) **Αναδρομική της Αττικής, Μάριον Μαρίσαν, Φλόγα της Δημοκρατίας κτ.κτλ.**

Είς όσας επιστολάς έλαβα με-τά την 30 Ιανουαρίου, θέπαν-τήσω στο έρχόμενο.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

(ΣΥΝΕΧΕΙΑ του 231 Διαγωνισμοῦ. Αί λύσεις δύνανται μέχρι 5 Απριλίου.)

133. Λεξιγράφος
Πολεμικός θεός το πρώτο μου, Έρωτικακό το δεύτερό μου, Τρόπου επίρρημα το τρίτο μου, Φιλόσοφος παλός το σφόδρό μου. Βυζαντινό Άστρο

134. Συλλαβόγραφος
Φωνήεν, πλανήτη, αντίωνμία, Σε μία γραμμή τα τρία βάζω Κι' ατόν που κάνω μ' εύκολία, Τόν προσωνυμώ και τόν γιορτάζω. Αημεθένης Μιράγγελης

135. Μεταγραμματισμός
Σε κάθε σπιτι βρισκομαι, Καλύρι είτε καλάτι. Μ' άλλο κεφάλι, τρώγονται Βραστά ή όμά... μ' άλλτι. Κανουμάκι

136. Πνευματόγραφος
Με μιλή, είμαι μονάχα "Όρος γεωγραφικός" Άλλά με δασεία, είμαι Κάθε όρος γενικός. Ατρομητο Εδώνάνι

137. Φωνητετόλιπον
x - v - λβς - πρ - τ - μ - χνγς Κεραυνός

138. Τρίγωνον
* * * * * = Άκρωτήριο
* * * * * = Βασίλ. τ. Περγίας
* * * * * = Αρμηθιακ. επίθ.
* * * * * = Νήσος
* * * * * = Αντωνμία
* * * * * = Σύμφωνον
Και καθέτως τὰ ίδια. Άριαν

139. Ανασύνθεσις
Οι λίαν άγγά.
Δι' ένός Γ και δια των άνωτέ-ρω λέξεων, των όποιων μόνον η θεσις θα μεταβληθῆ, σχηματίζε-ται μικρά πόλις της Ελλάδος. (Νέον είδος) Ζευροβμλλη

140. Δισπλ Κεφάλι
Ίος, έλος, μέρος, ούς, βέλος, αύρα.
Είς τας λέξεις αυτάς να προ-σεσθῆ ως κεφαλή από έν γράμμα και να σχηματισθούν άλλα τόσαι λέξεις, των όσων τάρχηκά να-στατελούν άρχαίον ποιητήν. Ρωμίοσ

141. Γείφος
Είλε βα ι ην ἴς ολ ἴς Πάτερ Παχούμιος

Διά τούς Παλλομαθείς
143. Sans Voyelles
l - n - st - l - chivl - d - pvr Γαλάσιος Ουρανός

144. Calemhour
Qu'est-ce que a emparché Noe d'être noyé?
Ήλιογέννητι

ΛΥΣΕΙΣ

των Πνευμ. **Ασηά.** του φύλ. 47
719. Πέργαμος (πέρ, γάμος.)
720. Καλάθι (κά, λά, θί.) - 721. Κύρος-Κύρος. - 722. Σίμων-Κί-μων. - 723. Ή βίωμα κι' ο βαο-κάσης. - 724. 725. Γαλλία, Ρίς Άγγλία, Ίτα-ΡΗΝΟΣ λία, Ρωσία, ΣΟΛΩΜΗ λία, ΕΥΡΥΣΘΕΥΣ Σερβία. - 726. 730. Διά του Θ: λάθος, θεϊός, βάθος, πάθος, θυμός. - 731. ΙΑΠΩΝΙΑ (Ίκνίος, Μαρδόνιος, Ίπιος, Μινθιαυρος, όικεΑΝία, Άρτεμίς. Ουρανία.) - 732. Γλωσ-σα παπούτσι-μικλά κουκούτσι. - 733. Ή μέση όδος έλσσην. (η με σύ, ώ, όός, άρ εις τί.) - 734. Salé-sale. - 735. La vie.

ΥΠΟΜΝΗΣΕΙΣ

Από της Δεκεμβριου η Δια-πλασις εισήλθε εις το 49ον έ-τος της. Ή συνδρομή του Έ-σωτερικού έγινε 80 δραχ. η έ-τησία, 45 η εξαμήνη, 25 η τρί-μηνη. Το πρώτο φυλλάδιο ήθε-μηνός θα είναι δωδεκασέλιδο.

Παρακαλούνται όσοι έληξε ή συνδρομή των να την ανανεώ-σουν το ταχύτερον.

Όσοι θέλουν να διατηρήσουν το φυδώνυμον που είχαν στο 1926, πρέπει να το ανανεώσουν διά το 1927 το ταχύτερον, δι-ότι κατά τον Κανονισμόν τὰ μη ανανεωθέντα είναι ελεύθε-ρα από της Ιανουαριου και θα τα δίδω εις όποιον τὰ ζητήση.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Από 1 έως 10 το πολύ λέξεις με άλλα στοιχεία όρ. 6 (το έλάχιστον τέμμημα.) Πέραν των 10 λέξεων 60 λεπτά η λέ-ξις, με παχία δε στοιχεία λεπτά 70 και με κεφαλαία όρ. 1.

Ό χωριστός στίχος όρ. 3.
Ή προληρωμή είναι απαραίτητη.
[ΚΖ - 173]

Προκήρυσσα διαγωνισμόν, διημιναίον, καρτών (τοπιών). Συμμετοχή διδραχ-μός, Βραβεία 3. Δίσις: Δημοσθένην Άπο-στολάου, p. r. Σπάρτην.
Έλλάς των Όνείρων
[ΚΖ - 176]

Χαριτώ τὰ διαπλαστούς και άντα-λάσσα τετραδιάσια, Δίσις: Νίτσα Βα-ρούχα, Μελιδιονίου 16, Ήρακλειον (Κρή-της).
Άνεσπερη Έδωχία
[ΚΖ - 177]

ΕΛΙΑ, σε γνωρίζω είσαι η Τροζανίη.
ΧΡΥΣΟΥΛΑ
[ΚΖ - 178]

Ελλείπει άπαντήσεων άκυρών διαγωνι-σμών σου.
Δημήτριος Ρουσσός
[ΚΖ - 179]

Ψηφίσα Γλυκό Χαρόδωλο, Χρυσή Καρ-διά, Έλληνικόν Ίσοδός, Κρίνακι Άνε-ταλλάσσα Κάρτες.
ΑΠΟΓΟΝΟΣ ΗΡΩΩΝ
Στο Δημοφίσισμα
(ΚΖ - 179 δις)

ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ, για τη γιορτή σου δέξου θερμές καρδιόβγαλες εύχες.
ΓΙΟΥ-ΠΟΥ, ΚΑΝΟΥΜΑΚΙ
[ΚΖ - 180]

Β' ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ ΤΩΝ «ΠΑΙΑΤΩΝ» (Σερβόν)
Γενονίμων αρχαίρεσιών εξέλεγσον:
Πρόεδρος: ΤΑΡΖΑΝ, Διαγωνιστών:
ΚΟΡΗ ΤΟΥ ΤΑΡΖΑΝ, Ώσοπαθόματος: ΧΡΥ-ΣΗ Η ΚΑΠΕΤΑΝΟΥΛΑ, Δημοφίσιμοί: ΕΣΜΕ Η ΤΟΥΡΚΟΥΛΑ, Άνακαλύ-ψων: ΔΕΚΑΤΕΤΡΑΕΤΗΣ ΚΟΥΡΣΑΡΟΣ.
Δίσις: Νικόλαον Πάνον, Σέρρας.
Ψηφίσατε το φυδώνυμον
ΔΑΦΝΟΣΤΕΦΕΣ 21
Ό Πρόεδρος ΤΑΡΖΑΝ
[ΚΖ - 181]

Ο νεκρόδη Χορπ, είσαι ο Θεοδόσιος Πεταλάς.
ΠΑΙΔΙΣ ΤΡΙΠΟΜΙΤΙΩΤΗΣ
[ΚΖ - 182]

ΤΖΩΠΕ, προκήρυξες Διαγωνισμόν ποία είναι η Δίσις σου;
ΣΙΜΕΡ
[ΚΖ - 183]

Κανεταίντε Παπαδάτε, γιατί μου άνα-κατέσθ το όνομά μου στην άγγελία σου; Όποιος έχει το φυδώνυμον Κατερ-γαρκός άς διαμνησθηθῆ. Άν είσαι γον-όρος θα σε κάγω ελεφρόν. ΖΑΜΑΝΟΠΑΙΣ
[ΚΖ - 184]

Η ΑΡΑΕΙ και η ΜΟΛΙΕ θα ήταν εδοχημέ-νες άν έλθρασαν με καρτολάια από κάθε διαπλαστού-α.
Δίσις: Deji Barjilati, Σαρανταπόρον 14, Θεσσαλονίκη.
[ΚΖ - 185]

ΣΟΥΛΑΝΟΣ = Σ(Μ)ΟΚΟΣ ΚΡΥΣΤΑΛΛΑΙ-Σ ΔΗΣ. Δίγο ζυνο, Κρυστάλλοη, ε.
ΑΜΕΤ
[ΚΖ - 186]

Μ η ξεχνάς να υποστηρίξετε τὸ: ΕΛΛΗΝΙΚΟΝ ΙΔΕΩΔΕΣ
[ΚΖ - 187]

Μπαίνοντας στο διαπλαστικό μου χαρι-τό όλος και όλες και ιδιαίτερα τόν Εδοτάδιο Ασηνομήλη, Κωνσταντίνο Διο-γέννη, Γίνο Βούγια, Θέκλα Βουλγαροκρί-των, Κωνστ. Κρηνήτη και Χιονισμένο Πή-λιο.
Άλεξία
[ΚΖ - 188]

ΠΑΙΔΙΑ, Άποχωρή από το Δημοφίσι-μα του 1926, έλπίζοντας να με υπο-στηρίξετε στον έρχόμενο χρόνο στο Δι-μοφίσιμα του 1927.
Άναλλάσσα κάρτες και γράμματα.
Στέλιος: Άνναν Έλευθερίου Μυτιλήνην.
"ΤΑ ΚΡΙΝΑ", ΝΙΟΒΗ
(ΚΖ - 188 δις)

Πολυκατημένο μου ΚΑΝΟΥΜΑΚΙ, για τη γιορτοόλα σου, εύχομαι χρόνια πολλά κι' εδοχημένα.
ΓΙΟΥ-ΓΙΟΥ
[ΚΖ - 189]

Προκήρυσσον διαγωνισμόν κινήμα-τογραφικών άγροφων καρτών. Προθεσμία μέχρι τέλους Φεβρουαριου. Βραβεία τρία έλεγκτά. Συμμετοχή διδραχ-μός. Περιημερον έπ' όλα τα διαπλασ-τούς. Δίσις: Λούλα Κιουσοπούλου, Ά-θηνάς 42, Άθηναι.
Νάντια, Ναδία, Νάντια

[ΚΖ - 190]
Ταρίαν, Γυμνασιόπαιδα, Τροκόντα, Κρι-να, άνταλλάσσα Μ. Μυστικά, Δίσις: Πρατήριον Γιαννουάκη, Πύρρον, δια: Λατάνια

[ΚΖ - 191]
ΤΟ ΤΡΑΓΟΥΔΙ ΤΗΣ ΠΑΤΡΙΔΟΣ άνταλλάσσα Μ. Μυστικά με όλους, ες. Δίσις: [ΚΖ - 119].

[ΚΖ - 192]
Ψηφίσομε τη ΓΑΛΑΤΕΙΑ Χρυσών Ρόδων Ήρωική Ροῦμλια

[ΚΖ - 193]
Ημερίς του 21, φυλάζουμ κινδυνεύεις!!! Άνδρείς, σε γνωρίζουμ! Γαλάτεια, Ήρωική Ροῦμλια

[ΚΖ - 194]
Ψηφίσα ΤΑ ΚΡΙΝΑ και ΓΙΟΥΛΑ ΑΝΘΗ περιημεροντας με έγώ και με ψηφίσομ.
Ρόδων της Έρήμου
(ΚΖ - 195)

Ελληνόπασι και Έρβερίν, έμαθα πὸς με ξέρτε ποιό είστε.
Ρόδων της Έρήμου
(ΚΖ - 196)

Εύχομαι, άγ και κάπως άγνά, χρόνια πολ-λά στα άνταμια μου Διαπλασ-τούλα.
Ρόδων της Έρήμου
(ΚΖ - 197)

ΚΟΡΗ ΤΩΝ ΑΘΗΝΩΝ ΑΡΓΥΡΟΤΕΡΟΣ ΚΟΡΗ Υποψήφιστο στο Δημοφίσιμα
(ΚΖ - 198)

Κάτρυραράκος-Τουφεζής.
Κ ΠΑΠΑΔΑΤΟΣ
(ΚΖ - 199)

Ανταλλάσσα Μ. Μυστικά με όλους, Στέ-λιος: Κωνσταντιν Ουζούνη, Φιλελλί-νων 12, Καβάλλαι.
ΝΑΠΟΛΙΤΑΝΑ
(ΚΖ - 200)

Βάρια του Κανάρη, Έλαδα, Μά ή Δίσις σου; Ασηνοτάτης Όλυμπιονίκης
(ΚΖ - 201)

ΜΗΘΑΣΩΝΗ Υποψήφιστος του Δημοφίσιματος
(ΚΖ - 202)

ΧΑΝΟΥΜΑΚΙ, στη γιορτοόλα Σας εύχομαι κάθε εδοχία.
ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΣΗΣ, ΒΙΒΛΙΑ ΤΕΡΠΗΝΑ ΜΟΡΦΟΤΙΚΑ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ ΚΑΙ ΟΙΚΟΓΕΝΕΙΑΣ

Από τούς έν παρενθέσει αριθμούς, ο πρώτος είναι το ταχυδρομικό του Έσωτερικού και ο δεύτερος του Έξωτερικού.
"Ο Άγγελος της Αγάπης, (με 60 εικόνας) όρ. 50 (10 και 12).
"Η Άδελφούλα μου, μυθι-στόρημα Γρ. Ξενοπούλου (με 24 εικόνας) όρ. 15. (5 και 6).
Το Βιβλίον της Συμπερ-φοδός, όρ. 7. (3,50 και 4,50).
Το Όθμα του Φθόρου, (με 20 εικόνας) όρ. 25. (6 και 7).
Μετα φρενός Ήταν καίος, Δημοτική Λεξιόγνια, Τόμος Α'. Συλλογή Γεωργίου Ταρ-σοῦλη. Δέσμο όρ. 40. Δεμένο όρ. 45 (9,50 και 11,50).
Παιδικόν Θεάτρον, Γ. Ξε-νοπούλου, δι' έορτίας Σχολείων και Οικογενειών, Α' Τόμος όρ. 15. (5 και 6). Β' Τόμος όρ. 15. (5 και 6).
Παιδικόν Πνεύμα, (2 τομ-δια, Β' και Γ') έκατον όρ. 2,50. (1,50 και 3).
Πράος ο Νικίου, (με 24 ε-ικόνας) όρ. 25. (7 και 8,50).
"Ο Ηρωικόπαλης, (με 24 ε-ικόνας) όρ. 25. (6 και 7).
Υπερ Πατρίδος, (με 24 ε-ικόνας) όρ. 25. (7 και 8,50).
"Ο Φάθος, έμμετρον διήγημα όρ. 7. (3,50 και 4,50).